

JÖESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÖESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. FEBRUÁR 14.
VIII. évfolyam, 42. szám.

Kedd

Amerika népe rendkívüli tetszéssel fogadta II. Károly király Öfelségének rádiószózatát Románia résztvesz a newyorki világkiállításon

(BUCURESTI.) Tegnap este 8 óra 30 perckor a bukaresti rádió „Román órá” tartott Amerika részére. Az előadást a newyorki világkiállítás romániai rendezőségének főkönyvisbiztosága rendezte a newyorki rádióleadó igazgatóságának támogatásával és Titeanu Eugen sajtó és propagandaügyi miniszter irányítása mellett. A rádió-előadás során II. Károly király Öfelségének a következő szózatát közvetítették:

— Románia a maga részéről a legnagyobb lelkesedéssel válaszolt az Északamerikai Egyesült Államoknak arra a meghívására, hogy vegyen részt a newyorki világkiállításon. Romániát erre az elhatározásra annak a mély csodálatnak az érzése ösztönözte, amelyet eziránt a nagy nemzetközi megnyilatkozás iránt táplál, mert a nemzetközi világkiállítás a maga részéről is elő fogja segíteni a különböző nemzetek között a kibékülést. Románia a maga részéről szilárd elhatározással törekszik a jóviszony, az egymást megértés és az emberek közötti béke megszilárdítására és mindig kész minden olyan megnyilatkozásban résztvenni, amely az ilyen természetű emberi erőnyeket elő tudja segíteni.

— A nemzetek szokásainak és az emberi alkotóképesség termékeinek megismerése a kölcsönös tisztelet és előzenység érzését válthatja ki országunk iránt is. Ennek az eszmének kidomborítása érdekében határozta el országom is, hogy résztvesz ezen a nagyszabású világnyilvánuláson. Büszke vagyok arra, hogy Románia újjászületésének ott újabb bizonyítékait adhatom. Annak az újjászületésnek, amelyet annyi merészséggel és határozottsággal hajtottak végre jószándékú emberek és amely már a legszebb gyümölcsöket kezdi teremteni. Eppen ezért indokolt büszkeséggel veszünk részt a nemzetközi kiállításon.

— Romániának Newyorkban felállítandó kiállítási csarnoka be fogja mutatni céltudatosan folytatott törekvéseinket az ország általános társadalmi fejlődése érdekében, de be fogja bizonyítani azt is, hogy Románia felsorakozott a civilizált államok közé és hogy sikerült a nemzet függetlensége érdekében kifejtett évszázados harcai során a maga részére különleges nemzeti műveltséget teremtenie, amelyre joggal büszke lehet.

— Ennek a multnak az alapján és a fejlődésre való törekvés bemutatására az egész világ részéről nyilvánuló haladás és fejlődés megismerésére céljából veszünk részt a kiállításon. Az a tény, hogy ezt a kiállítást az Északamerikai Egyesült Államokban tartják meg kiváló alkalom a magam részére és országom számára is, hogy megújítsuk

azokat a baráti érzéseket, amelyek minket a többi nemzetekhez fűznek. Soha nem fogjuk elfelejteni, hogy az amerikai állampolgárok között igen sokan vannak román eredetűek és ez alkotja azt a köteléket, amely bennünket a világkiállítás gondolatával összekapcsol és arra késztet, hogy azon résztvegyünk.

— Románia pavilonja a tisztelet és figyelemmeljes jele lesz az Északamerikai Egyesült Államok felé. Egyidejűleg pedig ékesen szóló tanúságtétel az Amerikai Egyesült Államokat és Romániát összekötő barátsági kapcsolatok mellett.

— A legnagyobb meglepéssel és örömmel jelentem be az ország részvételét a világkiállításon és lelkesen kívánom, hogy annak népeket összekötő gondolata teljes mértékben megvalósulhasson.

A királyi szózat után a rádió zenekara az amerikai himnuszot játszotta, amely után rövid román műsor következett. Ennek keretében előadásra került a nagy román zeneszerzőnek: Gheorghe Enescunak „Román hősköltemény” című rapszódiaja, néhány ro-

mán népdal és más zenemű. A műsor összeállításában közreműködtek Valentina Cretzoiu, Uvantia Costinescu, Marc Tanase, Gh. Folescu, a rádió szalonzenekara Theodor Rogalski vezette alatt és a Dinicu zenekar.

A közvetítés a legteljesebb sikerrel történt: Négyszáz rádióállomás közvetítette Öfelsége rádiószózatát és a műsort. Az éjszaka folyamán Amerikából érkezett kábeltáviratok megerősítik az adás nagy sikerének hírért és már kommentálják is a királyi szózatot. Rokonszenvének ad kifejezést Amerika népe és barátilag fogadja a királyi szavakat. Elégtétellel tölti el őket az, hogy a román népet és királyát is hasonló békés és építőgondolatok fűtik. Az a tény, hogy Öfelsége spontán és nagyon meleg hangon nyilatkozott beszéde keretében az Északamerikai Egyesült Államok hívására, azt a meggyőződést kelti, hogy Románia valóban egyike a civilizáció és a haladás élén járó országoknak. A világkiállítás vezető körének az a meggyőződése, hogy Öfelsége legmagasabb vezetése alatt ugyanolyan hangos és fényes sikereket fog elkönyvelni, mint amilyeneket két évvel ezelőtt a párisi világkiállítás alkalmával.

Elkészítnek mondják a nemzeti spanyol lapok London és Páris barátságos közeledését

Különdre készíti a köztársasági spanyol hadak fővezére - Svájc is elismeri Franco tábornok kormányát
Ujabb japán csapatokat lettek partra Hainan szigetén
Benes nem hisz a közel háború lehetőségben

Különdesebb és jelentősebb esemény nélkül telt el a vasárnap, amely csak a katalán fronton hozott némi változást, amennyiben a teljes pacifikálást annak lehet nevezni. Franco tábornok csapatai most már egészen megtisztították a terepet az ellenféltől, amely Katalániából az utolsó emberig eltávozott. Megindult a visszaözlés is, amelyet hétézer turnusokban a nemzeti spanyol kormány engedélyezett. Ez mindenesetre nagy megkönnyebbülést jelent a francia hatóságok számára, amelyek az utolsó napokban szinte tehetetlenül állottak az invázióval szemben. Megindult a sajtópolémia a nemzetieknek angol és francia részről történő elismerése tekintetében. A spanyol lapok gunyos hangjából kiderül, hogy London és Páris e héten bekövetkező lépését elkésettnek tartják, de a cikkek közül kicsendül az elégtétel öröme is. A belga kormányválság még nem nyert megoldást, bár az uralkodó elfogadta Spaak lemondását és az új kabi-

net megalakításával ismét Jaspert bízta meg. Őt alkalmasnak tartják a Mertens kinevezése körül támadt ellentétek lecsillapítására. A japán hadseregparancsnokság mit sem törődve a francia közvélemény nem egészen alaptalan felháborodásával, tovább folytatja Hainan megszállását. Kárpátalján megtartották a választásokat, amelyek a kívánt eredménnyel végződtek, ami tekintve a kormányzat részéről kifejtett erőszakos tevékenységet, nem kellett különösebb meglepetést. Ezek azok az események, amelyek feljegyzésre érdemesek és azokról részletesen a következőkben számolunk be:

IASPART BIZTÁK MEG KORMÁNYALAKÍTÁSSAL BELGIUMBAN

(BRÜSSZEL.) (Havas.) III. Lipót belga király tegnap újabb kihallgatáson fogadta Spaak miniszterelnököt, aki közölte vele, hogy kormányalakítási kísérlete kudarcra végződött. Az uralkodó erre Spaak javaslatára Jaspert

bízta meg kormányalakítással, aki a megbízatást vállalta is és megkezdte tanácskozással.

METAXAS BUCURESTIBE UTAZOTT

(ATHEN.) (Havas.) Metaxas miniszterelnök tegnap Bucurestibe utazott, ahol részt vesz a Balkán-szövetség évi rendes ülésén. A balkán-szövetségi konferencia Törökország és Jugoszlávia részvételével a hó 20-án lesz a román fővárosban.

TEGNAP TARTOTTÁK MEG A KÁRPÁTALJAI VÁLASZTÁSOKAT

(HUSZT.) (Ceteka.) Tegnap tartották meg a kárpátaljai választásokat, amelyek a beavatottak közlése szerint a kifejtett erőszak következtében a kormánylista nagy győzelmét eredményezték. A választásokon a magyar kisebbség listája nem vehetett részt, mert azt Volosin miniszterelnök megakadályozta.

BEFEJEZTÉK A KATALÁNIAI TISZTOGATÁST

(HENDAYE.) (Reuter.) A nemzetiek tegnap estig befejezték a katalániai tisztogatási munkát, amelynek következtében a sokat vitatott tartomány összes helységei Franco tábornok birtokába kerültek. A csapatok átszállítása a madridi és valenciai szakaszokra teljes erővel megindult. Franco tábornok ugyanis elhatározta, hogy a polgárháborút még ebben a hónapban befejezi. E terve valószínűleg sikerülni is fog, mert a köztársaságiaknak kevés reményük van arra, hogy sokáig ellenállhassanak.

UTLEVELET KÉRT ÉS KAPOTT MIAYA TÁBORNOK IS

(VALENCIA.) (Havas.) A Matin tudósítójának közlése szerint Miaya tábornok, a Madridot és Valenciát védő csapatok főparancsnoka tegnap francia vizumot kért és kapott a valenciai francia konzultól Oranba. Ez a tény annál nagyobb meglepetést keltett, mert éppen Miaya volt az, aki az „utolsó emberig” való harc jelszavát kiadta.

BOMBÁZTÁK VALENCIÁT

(VALENCIA.) (Reuter.) A nemzetiek légi haderői tegnap sikerült bombatámadást hajtottak végre Valencia ellen, amelynek katonai jellegű épületeiben nagy károkat okoztak.

PÁRIS ÉS LONDON ELISMERIK FRANCO KORMÁNYÁT

(PÁRIS.) (Havas.) Franco tábornok kormányát beavatottak közlése szerint Páris kedden és London a szerdai rendes minisztertanács ülése után fogják elismerni. Az elismerés minden ellenszolgáltatás nélkül fog megtörténni.

A NEMZETI SPANYOL SAJTÓ SZERINT AZ ELISMERÉS MÁR KÉSŐN ÉRKEZIK

(BURGOS.) (Reuter.) A nemzeti spanyol sajtó szerint Franco tábornok kormányának elismerése Páris és London részéről már elkésve érkezik, mert

azt egyetlen önértékes spanyol sem fogja elfelejteni, hogy tegnap még „lázádo” volt és ma már jogaiba helyezte becsületes hazafi. Hiába akarja — írja az egyik lap — London és Páris kölcsön aranyba fúlasztani a nemzeti spanyol önértéket, ez aligha fog sikerülni. Anglia és Franciaország eddig ellenségei voltak Franco tábornoknak és Bur-

gos aligha törődik azzal, hogy ha tovább is azok maradnak. Hasonló gunyos hangon irnak Romából érkező jelentés szerint az olasz lapok is. A Giornale d'Italia megjegyzi, hogy a hirtelen párfordulás egyenesen sértő minden becsületes spanyolra nézve és hogy kölcsönt ajánlottak fel a barátságért, mit sem változtat a tényeken.

HÁLAADÓ ISTENTISZTELEK A SPANYOL TEMPLOMOKBAN

(BURGOS.) (Reuter.) Franco tábornok kormánya elrendelte, hogy Katalánia teljes meghódításának öröme az ország összes templomaiban hálaadó istentiszteleteket tartsanak. Elrendelte azt is, hogy a házakat fellobogózzák és a falangista szervezetek vezetői beszédekben méltassák a katalániai sikereket rendkívüli jelentőségűt. A rendelet megjegyzi, hogy Barcelona elfoglalásának évfordulója nemzeti ünnep lesz, mert ennek a városnak eleste pecsételte meg a köztársaságiak sorsát.

ALTÁBORNAGGYÁ NEVEZTÉK KI MIAYA TÁBORNOKOT

(VALENCIA.) (Reuter.) A Negrin-kormány Miaya tábornokot altábornaggyá nevezte ki. Altábornagyi rangot kapott Roja tábornok is, Miaya vezérkari főnöke.

GRÁNÁTZÁPOR MADRIDRA

(HENDAYE.) (Reuter.) A nemzetiek tegnap valóságos gránátzáport zúdítottak Madridra. A lövedékek közül kettő találta a francia követség épületét is, de nem tett benne nagyobb kárt.

KI ADOTT REPÜLŐGÉPET NEGRINNEK?

(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz sajtó azzal a hírrel kapcsolatban, hogy Negrin és Del Vayo Madridba érkeztek, felteszi a kérdést, hogy ki adott repülőgépet nekik az utazásra? Egészen bizonyos — írja a Tribuna — hogy ismét a francia kormány volt feleslegesen előzékeny Negrinnel szemben, akit még mindig a jövő emberének tart, bár most már a nemzetiek elismerése felett gondolkozik. Ez jellemzi legjobban a francia diplomáciát, állapítja meg cikke végén a lap.

A LÁTOGATÁSRA INDULÓ FRANCIA PARLAMENTI CSOPORT DALADIER ELŐTT

(PÁRIS.) (Reuter.) Azok a képviselők, akik a nemzeti Spanyolországba indultak látogatásra, tegnap kihallgatáson jelentek meg Daladier miniszterelnök előtt és közölték vele, hogy véleményük szerint a leghelyesebb lenne Franco tábornokot azonnal elismerni.

FELHÁBORÍTÓNAK NEVEZI A SPANYOL NEMZETI SAJTÓ A TIMES SZOMBATI CIKKÉT

(BURGOS.) (Reuter.) A Diario Vasco hosszú cikkben foglalkozik a demokrácia államok újabb magatartásával és megállapítja, hogy London és Páris azon erőfeszítése, hogy Spanyolországot gazdasági érdekkörébe vonja, nem fog sikerülni már csak azért sem, mert amikor együttműködést ajánl, sajtója felháborító kommentárokkal kíséri a múlt nap eseményeit. Ilyen a Times cikke például, amelyben a nagy angol lap azt közli, hogy Franco már-már hajlandó volt elfogadni Negrinék fegyverszüneti ajánlatát, de ebben Róma és Berlin politikai megakadályozták.

MEGINDULT A VISSZAVÁNDORLÁS A NEMZETI TERÜLETEKRE

(HENDAYE.) (Reuter.) A nemzeti kormány értesítette a francia hatóságokat, hogy hajlandó naponta 6000 visszavándorló milicistát befogadni abból a 45.000-ből, amely a visszavándorlásra már is jelentkezett. Az első csoport tegnap hagyta el a francia területet.

SVÁJC ELISMERI FRANCOT

(BERN.) (Reuter.) Motta, a svájci szövetségtanács elnöke tegnap kijelentette, hogy Franco tábornok kormányát Svájc de jure már e héten elismeri.

TOVÁBB FOLYIK HAINAN MEGSZÁLLÁSA

(TOKIO.) (Domei.) A japán hadvezetés mit sem törődve a francia közvélemény felháborodásával, tovább foly-

tatja Hainan teljes birtokba vételét. Tegnap elfoglalták Nopahunt és a Nantu folyó vidékét.

BENES BESZÉDE AMERIKÁBAN

(NEWYORK.) Eduard Benes volt csehszlovák köztársasági elnök a tisztelőre rendezett vacsorán beszédet mondott. Beszédében annak a véleménynek adott kifejezést, hogy belátható időn belül nem lesz háború Európában. De nagy hiba volna nem elég figyelmet szentelni annak a káosznak, amely most Európában uralkodik és amely nagy kihatással lehet a világ békéjére. Benes a két nyugati demokrácia államot mondotta döntő tényezőnek és kijelentette, hogy az a megerősödési és terjeszkedési politika, amelyet

folytatnak, bizonyos időre elhalasztja a háború fenyegető veszedelemét. Európában nagy ideológiai ellentétek uralkodnak — mondotta Benes beszéde további során — amelyeket csak háborúval vagy nagy jelentőségű belső változásokkal lehet megoldani, olyan változásokkal, amelyek kifelé is nagy fordulatot jelentenek. Részletesen foglalkozott Németország és Olaszország politikájával és azután feltette a kérdést, hogy előmozdítaná a békét az európai demokráciák fejlődése? Beszéde befejező részében elismerő hangon emlékezett meg az amerikai demokráciáról, főképpen az Egyesült Államok demokráciájáról és örömet fejezte ki, hogy a demokratikus szabadságok országában élhet.

RIO-mozgóban

Str. Váli No. 7. — Telefon: 1171.

Febr. 9—14-ig. 3, 6 és 9 órai kezdettel:

Az évad szenzációja.

Két nagy sláger.

I. A ZENDAI FOGOLY

Izgalmas cselekményű filmdráma Főszerepben: Roland Colman és Madeleine Carroll.

II. A VADON KIÁLTÁSA

Dzsungel filmsláger. Fősz. Noach Berry A vasárnapi előadásokon visszamaradni nem lehet.

Százezrek XI. Pius pápa ravatala előtt

Február 28-án ül össze a pápaválasztó konklávé

(RÓMA.) (Stefani.) XI. Pius pápának a Szent Péter templomban felállított ravatala előtt tegnap több, mint 150.000 ember jelent meg, hogy lerójják kegyeletét a nagy humanista és békebarát emléke iránt. Az egyszerű fekete lepellet letakart holttestemet két kivontkardu gárdista őrizte és a templom szentélyében állandó imában elmerülve ült a római papnöveldek felváltott csoportja.

A TEMETÉS IDŐPONTJA

Még nem történt intézkedés a temetés időpontját illetően, de beavatottak szerint az e hó 20-án, esetleg 21-én lesz, míg a pápaválasztás, ha az amerikai biborosok pontosan beérkeznek, február 28-án. Legesélyesebb jelöltek Della Costa és Massigni biborosok, akiknek már nagy pártjuk van és így szinte kizártnak látszik, hogy ne olasz nemzetiségű legyen az egyház feje.

MEXIKÓ GYÁSA

Cardenas államfő rendelkezése Mexikó valamennyi középületére felvonták a gyászlobogót. Minden templom harangja megszólalt és gyászmiséket tartottak az egész országban. A fővárosban Martinez érsek mondott gyászmisét.

EMLEKÜLÉST TART A WASHINGTONI KONGRESSZUS

A washingtoni kongresszust keddre összehívták. Az ülésen méltatni fogják XI. Pius pápa érdemeit a béke megszi-

lárdítása körül, majd határozatot fognak kimondani a római fasiszta nagytanácsához hasonlóan.

Newyorkból jelenti a Rador: XI. Pius pápa temetésének időpontjában a newyorki Szent Patrick katedrálisban gyásztisztiszteletet tartanak. La Guardia polgármester elrendelte, hogy az összes középületeket gyászlobogóval díszítsék ki.

(LONDON.) Herzog, Palesztina nagy rabbija, aki történetesen Londonban tartózkodik, részvétlétvitartat intézett Pacelli biboroshoz Pius pápa halála alkalmából, amelyben az egész zsidóság nevében sajnálatát és részvétét fejezi ki.

A BIBOROSOK GYÜLÉSE

(VATIKÁNVÁROS.) A biborosok gyűlése vasárnap összeült és két órán át tanácskozott. A gyűlésen 30 biboros vett részt.

ROMÁNIA GYÁSA

(BUCURESTI.) Cisar Alerandru bukaresti róm. kath. érsek tegnap istentiszteletet tartott Pius pápa megkoronázásának 17. évfordulója alkalmából. A szertartás keretében Cisar érsek beszédet mondott, megemlékezett a katolikus világ nagy gyászáról, amely Pius pápa halálával a világ katolikuságát érte és amelyhez a legőszintébb fájdalommal csatlakozik Románia katolikus lakossága is.

főmérnököt a közelben szolgálatot teljesítő rendőr egy másik gépkocsira tette fel és az áldozat kívánsága szerint — a borzalmasan megsebesült ember ugyanis öntudatánál volt — a zsidó kórházba szállították, ahol megállapítást nyert, hogy hátgerince két helyen, ballába pedig három helyen eltört. Az orvosok gondos ápolás alá vették. Vérátömlesztéssel és injekciókkal igyekeztek segíteni rajta, de odaadó mentési kísérletük hiábavalónak bizonyult: a ny. főmérnök a műtőasztalon meghalt. A gázoló sofört kocsijával együtt előállították a központi rendőrségre, ahol az ügyeletes rendőrkapitány vizsgálatot folytatott le a szerencsétlenség ügyében. A kihallgatás során a soför azt állította, hogy Steiner főmérnök abban a pillanatban lépett le a gyalogjáróról, amikor ő kocsijával odaért. Már nem tudott lefékezni, mert a szerencsétlen ember valósággal bele-szaladt a gépkocsiba. Még rántott egyet a kormányon, hogy kikerülje és ennek következtében az autóbusz beleütközött a trafik előtt levő vasoszlopba, amely az uccai levlélszekerény tartója volt. A nyomozás során a rendőrtiszt nehezen tudott tiszta képet kapni a tényállásról. A kocsiban mindössze egyetlen utas ült, aki a gázolás után nyomban lezárt és nyomtalanul eltűnt. A jegyszedőn viszont vallomásaiban azt adta elő, hogy nem látta az eset lefolyását. A nyomozást vezető rendőrtiszt tovább folytatja a kihallgatásokat, amelynek befejezése után Schmatting János sofört átadják az ügyészségnek. Eljárás indult azonban Duma Vasile, a gázoló autóbusz tulajdonosa ellen is.

Hurokra került betörő bűnajtromba ügyében nyomoz a rendőrség

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Veszedelemes betörő bűnajtromának összeállítása céljából nyomoz a kolozsvári rendőrség bünygyi osztálya. A kolozsvári rendőrség ugyanis tegnap virradólag letartóztatta Székely Lőrinc marosvásárhelyi 28 éves tolvajt, akit Popovics Miklós, Losonczy Lóránd és Laurean néven is ismernek. Székely Lőrincet számos betörés és alkalmi lopással vádolja a rendőrség. Többek között dr. Iliés Victor Regala-ucca 5. szám alatti lakásába és a sebészeti klinikára tört be. Dr. Iliés Victortól körülbelül 70.000 lej értékű zsákmányt, a klinikáról pedig több ezer lej értékű ruhaneműt vitt el. A notórius tolvajnak Kolozsváron számos bűntársa és orgazdája van, akik között Friedmann nevű Piața Unirii 22. szám alatti ócska-ruhaüzlet tulajdonosa is szerepel. A orgazdák és a bűntársak kihallgatása még folyamatban van.

— Dr. Ábrahám Lajos nőgyógyász-sebész hazaérkezett, rendelését ismét megkezdte. Cal. Reg. Ferdinand 43—45. Telefon: 3090.

URANIA MOZGO

Csak néhány napig látható még!

Hófehérke és a 7 törpe

Walt Disney tündérien szép filmje, egyetlen alkotás a maga nemében.

Halálra gázolta az autóbusz Steiner Izsó vasúti főmérnököt

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Megrendítő halálos gázolás történt tegnap délután a Regele Ferdinand-uton. Az 598. Cluj rendszámú autóbusz, amelyet Schmatting János soför vezetett, pontosan délután fél 5 órakor a Marianum közlemben, a vasutállomástól jövet halálra gázolta Steiner Izsó Regele Ferdinand-ut 110. szám alatt lakó 60 éves vasúti nyugalmazott főmérnököt. A megdöbbentő halálos szerencsétlenség a következőképpen játszódott le:

A Regele Ferdinand-ut 62. szám alatti bérpalotában levő dohánytőzsdé előtt haladt a ny. vasúti főmérnök, a gyalogjáró szélén, amikor az autóbusz eddig meg nem állapított körülmények között elűtötte. Nem a kerekek haladtak át a szerencsétlen ember testén, hanem a gépkocsi elejére felszerelt ütközőháritó kapta el és besodorta a gép tengelye alá, ahol Steiner Izsó teste valósággal kettéhajolt a nyomasztó súly alatt. A súlyosan sérült és vérző

Rádió

1939. FEBRUÁR 14. KEDD:

Bucuresti: 645 Ritmikus torna, rádióhírek, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsadók. 7.45 Reggeli műsor befejezése. 12 Déli hangverseny-lemezek 13 Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport hírek, vízállásjelentés. 13.10 Hangverseny. 14.10 Hírek, időjárásjelentés, rádióhírek, Előadás. 15.10 Rádióhírek. 20.15 Hanglemezek. 21 Hangverseny. 22.15 Hanglemezek. 23.15 Táncczene, utána hírek német és francia nyelveken.

Budapest I. 7.45 Torna, hanglemezek, éttrend. 11 Hírek. 11.20 Felolvasások. 13.10 Zenekar. 13.30 Hírek. 14.30 Cigányzene. 5.35 Hírek. 17.10 Előadás. 17.45 Hírek. 18.10 Előadás. 18.30 Ének. 19 Előadás. 19.30 Magyar est. 20 E. Kovács Gyula emlékezete. 20.40 Táncclemezek. 21.40 Cigányzene. 22.40 Hírek. 23 Szalonzene. 23.45 Hírek. 24 Zenekar. 1.05 Hírek.

Erdély püspökévé szentelték Márton Áront

Élelemelő ünnepélyességgel folyt le a szentelési szertartás

„Vallom és hirdetem: vannak olyan igazságok, amelyeknek alapján minden igaz embernek találkoznia kell” - mondotta nagyhatású szövegében Erdély új püspöke

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Élelemelő és bensőséges ünnepnapja volt tegnap Erdély katolikus közéletének. Márton Áront avatták fel ünnepélyes külsőségek között Erdély püspökévé. Személyében olyan főpásztort kapott az erdélyi egyházmegye, aki eddigi érdemeiben dus tevékenységével mindenki tiszteletét, megbecsülését vívta ki magának és akinek egyházi tevékenységét a legteljesebb bizalommal kísérik, nemcsak hivatalos körök részéről, hanem a hívők nagy serege is.

A főtéri Szent Mihály templomban folytatott püspökszentelés, annak díszes külsőségei, a lélelemelő egyházi szertartás, az azt követő hivatalos fogadtatás és üdvözlés felejthetetlen emléket hagyott mindenki lelkében, aki részese lehetett a püspökszentelés ritka élményének.

Ismerkedési estély a Katolikus Körben

A püspökszentelésre Kolozsvárra érkezett több, mint 200 lelkész, plebános, kanonok, a katolikus egyház világi előkelőségei, Márton Áron szülőfalujának, Csikszentdomokosnak, 40 tagú küldöttsége és a felszentelési ünnepségen résztvevő nem kolozsváriak szombat este ismerkedési estét tartottak a Kath. Kör helyiségeiben. A vacsorán megjelentek többek között dr. Balázs András, dr. Fekete Gerő, Pakocs Károly kanonokok, dr. Kászonyi Alajos, dr. Baráth Béla teológiai tanárok, Szalay Mátyás és több más előkelőség. Leitersdorfer Sándor, a Kör elnöke üdvözlötte a vendégeket és beszéde közben leplezték le Márton Áronnak, az új püspöknek, a Kör helyisége részére elkészített új arcképét. Dr. Balázs András beszéde után dr. P. János Béla „Apák, anyák dicsérete” c. versét olvasta fel, majd a közvetlenhangulatú est után korán nyugalomra tértek a vendégek.

Az első püspökszentelés: az ősi templomban

A Szent Mihály templom főkapuja és a plebánia között már reggel fél 9 órakor kordont vont a diszgyenruhás rendőrség, hogy az ünnepélyen résztvevő nagyszámú közönség zavartalan elhelyezését mintaszerű elrendezéssel biztosítsa. A plebánia épülete előtt sorakozott fel a fehérkarínges segédkező papság — több mint kétszázan —, a gyulafehérvári teológia papnövendékei, akik a liturgikus istentiszteleten az egyik énekkart alkották, utánuk következtek sorban a lila vállköpenyes kanonokok, lila főveggel. A kanonokok mögött feltűnt dr. Hossu Iuliu Szamosujvár-kolozsvári gör. kath. püspök bíborverendás finom személye, utána rögtön következett a Robu Mihály iasli püspök imponáló alakja, dr. Macavei Balázsfalvi vikárius, dr. Jaga gör. kath. preláts, majd ünnepi ornátusba öltözve Pacha Ágoston Temesvár-aradi és Fiedler István Szatmár-nagyvárad püspökök, akik között apostoli kormányzó diszurban Márton Áron, a felszentelendő püspök haladt, a menetoszlopot pedig a bíboröltözött Cassulo András érsek, pápai nuncius zárta be.

A színpompás szönyegekkel feldíszített szafarényű reflektorokkal megvilágított templomban reggel 9 órára már elfoglalta helyét a közönség, amely fegyelmetten teljesítette a hivatalos magasztalás álló rendezőség utasításait. A templom előszentélyében várták a pápai nuncius és kíséretének bevonulását a meghívott előkelőségek, többek között Vasca gör. kath. teológiai rektor, Nas Teodor tanácskari vezérfelügyelő, a hadtestparancsnokot képviselő ezredes, Lucian Blaga, az ismert és kiváló román író, dr. gr. Bánffy Miklós, dr. Szász Pál, Telegdy László, gr. Teleki Ernő, Betegh Miklós, br. Bothmer Károly makary konzul, dr. Bornemisa Sebastian polgármester, dr. Gyárfás Elemér, Incédy-Joksmann Ödön, Manole Enescu prefektus, Vásárhelyi János ref. püspök, dr. Kiss Elek unit. püspök-helyettes és mások. Nagy feltűnést keltett és meleg óvációban részesítették dr. Tataru Coriolant, Szamos tartomány királyi helytartóját, aki a NUF új diszruhájában, összes kitüntetéssel ékesítetten haladt el az ünneplő közönség sorfala között és az új köszöntéssel, felma-

gaságba felemelt, kinyújtott jobb karral fogadta a közönség üdvözlését. Vele együtt haladt Papp Danila, Marostartomány királyi helytartója, katonás léptekkel, frakk-öltözetben, amelyet az összes kitüntetések ékesítettek.

Könnyeznek a boldog szülők

Az előszentélyben foglaltak helyet mély megilletődéssel és a boldogságtól könnyező szemekkel a felszentelendő püspök szülei is; a 72 éves Márton Ágoston csik-

szentdomokosi mezőgazda és Korkó Julia hitvese, a püspök 65 éves édesanyja, valamint két fivére lánytestvére, sőt még a pólyás unokák is. Márton Ágoston az ősi székely népviseletben, fekete csizmában, szöttes harisnyában, rövid zekével, a boldogságban uszó édesanyja pedig fején fekete ünnepi kendővel, vállain hárász-kendőben jelent meg fiának püspökké szentelési ünnepélyén és az új főpásztor fiverei és nővérei is a székely nemzeti viseletet öltötték fel.

A szertartás

A felszentelési szertartás a lapunkban már részletesen ismertetett módon folyt le. A pápai bullát Márton Áron püspöki kinevezéséről dr. Tróján Károly gyulafehérvári teológiai tanár olvasta fel, majd dr. Jenciu Moise kultuszminisztériumi vezérfelügyelő olvasta fel II. Károly király Ofelisének a püspökké történt kinevezéshez való „hozzájárulását” tartalmazó királyi kéziratát. Cassulo András pápai nuncius Pacha és Fiedler püspökök segédletével illatos krizmával felkent Márton Áront, átadta neki a megszentelt főpásztori jelvényeket, a pásztorbotot, a hűség jelét, a gyűrűt és a mitrát. Közben a teológiai hallgatók énekkara dr. Faragó Ferenc teológiai tanár vezényletével zsoltárokat énekelt, a kórusban pedig Zsizsmann Rezső karnagy és Domokos Pál Péter kolozsvári karnagy vezényletével egyházi dalokat énekelt a férfikar, míg orgonán Székál Mihály gyulafehérvári gimnáziumi énektanár kísérte a szertartás menetét, amelyet dr. Macalik Győző gyulafehérvári teológiai tanár főszertartásmester irányított mintaszerűen, nagy szakértelemmel.

A Te Deum után az új, felszentelt püspök Pacha és Fiedler püspökök kíséretében végighaladt a hívők sorfala között, rájuk adta első püspöki áldását, majd megilletődött a templom főbejárata előtti térségre jött, ahol az egybegyűlt nagyszámú közönség térdnállva fogadta Márton Áron első püspöki áldását.

A hivatalos üdvözlések

A templomi szertartás után az új püspök a papság kíséretében a plebánia dísztermébe ment, ahol hivatalos fogadtatás és az üdvözlések sorozata folyt le.

Elsőnek dr. Moise Jenciu miniszteri vezérfelügyelő, a kultuszminisztérium üdvözlését tolmácsolta, majd dr. Tataru Coriolan és dr. Papp Danila Szamos- illetve Marostartományok királyi helytartói járultak a püspök elé. Tataru Coriolan nagyszabású üdvözlő beszédében hangzott, hogy az állam és az egyház minden időben szoros kapcsolatban volt egymással. Az egyház a maga szervezetével mindig tevékeny részt vett az állam életében.

Nagy örömmel vettem részt ezen az ünnepségen — mondta — és osztom a katolikus egyház az állam iránt mindig lojális és hűséges magatartást tanúsító hűvének örömeiben. A mai ünnepségnek külön jelentősége van. Az ország ma történelmi időkben él. A legfelsőbb helyen elhangzott királyi parancs nyomán újjáébredt és újjászületik. Ebben a munkában az egyháznak is közre kell működnie azaz, hogy erkölcsös és megbízható állampolgárokat nevel. Meggyőződésem, hogy az egyház segíteni fog munkánkban és erre biztosíték a Kegyelmes Ur személye, akit az általános bizalom és felelőssége elismerése választott erre a ne-

A püspök válasza

Márton Áron a hatóságok képviselőinek üdvözlésére román nyelven válaszolt. Utalt arra, hogy az állam és az egyház között bensőségesnek és zavartalanoknak kell lennie a kapcsolatnak a közös célok, az országépítő munka érdekében. Köszönetét fejezte ki a kormány képviselőjének, a részéről megnyilvánult megértő szellemért, támogatásért, a katolikus egyház részére kilátásba helyezett erkölcsi és anyagi segítségért, amelyet a püspök és egyházmegyéjének hívei a maguk részéről lojálissal, fegyelmezetten magatartással kívánnak viszonzni.

A többi egyházak üdvözlése

héz helyre, annak a nemes viselkedésnek és magatartásnak eredményeképpen, amely az ország legfelsőbb urának tetszését is megnyerte. Én az állam képviselőjében kérem mindnyájunk legfőbb urát, hogy adjon áldást munkájára és legyen az hasznos, gyümölcsöző mindenkor. Egyben ígérem, hogy megértő támogatója lesz a katolikus egyháznak.

Kolozsvár város üdvözlötte

Bornemisa Sebastian dr. Kolozsvár polgármestere, dr. Horvath József rendőrkész tor társaságában Kolozsvár városának üdvözlését és jókívánságait tolmácsolta Márton Áron püspöknek.

A társ egyház is ünnepelt

A gör. kath. püspökség és egyház tisztelő küldöttségét dr. Hossu Iuliu Szamosujvár-kolozsvári püspök vezette.

— A görögkatolikus egyház és papság nevében meleg baráti ölelésemet hozom — mondotta — Szereped, amelyet maga a ravatalon fekvő nagy halott: XI. Pius pápa Öszentsége jelölt ki, legyen eredményes és gyümölcsöző. Krisztus békéje, Krisztus országában — mondotta Öszentsége — és ezt az intést, ezt a jelszót kell Neked tovább vinni. Béke nélkül nincs feltámadás. Könnyeztem megfogadtam, amikor láttam, hogy szüleidet átölelted. Ez a szülok iránt tanúsított szeretet azt bizonyítja, hogy hosszúéletű leszel a földön és éppen ilyen szeretettel fogod magadhoz ölelni nagyobb családodat, egyházmegyéid hivatát. Meggyőződésem, hogy a szeretet, a nemes munka és a béke érdekében fogsz tevékenykedni, ugyanattól a szellemről vezéreltetve, amely az elhunyt XI. Pius pápa tevékenységét is jellemezte, akinek elhunytát őszinte szívvel gyászolja és könnyezi meg a román egyház is.

A görög-keleti

kolozsvári püspökség és egyház nevében dr. Stanca Sebastian egyházi tanácsos és Curea Laurentiu, a görög-keleti püspökség titkáranak társaságában üdvözlötte Erdély új püspökét, utalva arra, hogy a szertartás módjának és nyelvének különbözősége nem lehet válaszfal a keresztény egyházak között, mert valamennyien az emberiség magasabb eszményeinek érdekében fejtik ki tevékenységüket.

A kolozsvári egyetem tisztelő küldöttsége, amelynek tagjai dr. Dragan Nicolae prorektor, dr. Ahexandru Boza, Auger Yves egyetemi tanárok és Ghita Ioan kerületi tanfelügyelő voltak járultak ezután az új püspök elé. Dr. Dragan utalt arra, hogy az egyetem nem feledkezhet meg arról a katolikus egyházzal, amelynek az egyetem létezését köszönheti. Őszinte szerencsekívánatait fejezte ki az egyetem tanári kara nevében.

Bánffy Miklós, dr. Szász Pál és dr. Vécs Lajos lépett ezután az ujonnan felszentelt püspök elé és gróf Bánffy Miklós meleg szavakkal kívánt eredményekben gazdag sikert az új püspöknek.

Vásárhelyi János református püspök külön üdvözlötte Márton Áron püspököt és a következőket mondotta:

— A vallási meggyőződés kölcsönös tiszteltbentartása mellett Erdély földjén évszázadok óta folyik békés munka. Teljes egyetértéssel kíván a református egyház is résztvenni az erdélyi katolikusok munkájában, népünk magatartására irányuló törekvéseiben és amikor a két egyház ünnepi szöveget vált egymással, kö-

telességemnek tartom, hogy a református egyház őszinte és mély részvételt tolmácsoljam XI. Pius pápa halála alkalmából. Az elhunyt egyházfőt, mi reformátusok is tiszteltük és nagyrabecsültük emelkedett világszemléletéért és ritka emberi tulajdonságaiért.

Vásárhelyi püspök kíséretében voltak Laár Ferenc egyházkerületi előadó és Kádár Géza generális direktor.

Az unitárius egyház küldöttségét dr. Varga Béla püspök vezette, tagjai pedig dr. Kiss Elek főjegyző, püspökhelyettes, dr. Mikó Lőrinc püspöki főtitkár és dr. Gaál Miklós egyházmegyei főgondnok voltak. Varga Béla dr. a közös munka, az elfogultságnélküli erdélyi szellem megszemélyesítőjeként üdvözlötte Márton Áront és annak a reményének adott kifejezést, hogy az új püspök abban a hagyományos szellemben fogja tevékenységét kifejteni, amelyet elődje: gr. Majláth Károly honosított meg.

A lutheránus egyház képviselőjében Alberti Richard lelkész, Glondys lutheránus püspök nevében is tolmácsolta őszinte tiszteletét és jókívánságait Márton Áronnak.

A neológ zsidó egyház üdvözlötte dr. Weinberger Mózes főrabbi tolmácsolta magasszónyalású beszédében, amelyben utalt arra, hogy Erdély püspökök tevékenysége meg fogja szilárdítani az általános emberszeretetet.

A bukaresti érsekség és az akadályoztatása miatt a püspökszentelési ünnepségen meg nem jelenhet Cisar Sándor bukaresti érsek üdvözlését és szerencsekívánatait latinnyelvű beszédében dr. Durcho-vici vikárius-generális Horváth kanonok társaságában tolmácsolta.

A bánási egyházmegye papságának üdvözlését Kaiser Lajos kanonok-preláts tolmácsolta keresetlen szavakkal.

Az erdélyi káptalan, papság és szerzetes rendek képviselőjében dr. Balázs Ferenc preláts-kanonok mondott üdvözlő beszédet.

— Hűséget, ragaszkodást és engedelmesseget hozunk egyházmegyénk új püspökének, aki súlyos feladatot kell megoldjon, sok munkával, nagy gondokkal vezesse egyházmegyéjét. Ehhez a munkához járul hozzá az egyházmegye papsága hűséggel és ragaszkodással, engedelmes-séggel, maradéktalan jószándékkal.

A kolozsvári konzuli kar üdvözlötte báró Bothmer Károly magyar konzul tolmácsolta. A püspök üdvözlésére megjelentek dr. Kauntz József német, Hargitay B. görög konzul, dr. Boer Stefan, a nemzeti Spanyolország, Tadius Stapinszky Lengyelország konzulja és az olasz konzul.

Az Erdélyi Egyházmegye tanárainak és tanítóinak üdvözlését és jókívánságait dr. Boga Lajos csikszederdai főgimnáziumi igazgató tolmácsolta. Kérte az új püspököt, hogy támogassa, segítse a tantestület tagjait a nemzeti virág, ifjúsága nevelésének nehéz munkájában.

Veres Marianne a Katolikus Nőszövetségek, dr. Sulyok István a Romániai Népkisebbségi Újságírószervezet üdvözlését és szerencsekívánatait adták át Erdély új püspökének.

Az Erdélyi Egyházmegyei Tanács üdvözlötte

Dr. Gyárfás Elemér ezután népes küldöttséget vezetett az új püspök elé az Erdélyi Egyházmegyei Tanács képviselőjében. A küldöttség tagjai voltak többek között Betegh Miklós, gr. Béli Kálmán, br. Szentkereszthy Béla, dr. Jelen Gyula, dr. P. János Béla, dr. György Lajos, Leitersdorfer Sándor.

Három püspököt szolgáltam, mint az Egyházmegyei Tanács világi elnöke, de a legutóbbi nyolc év volt a leg-súlyosabb időszak az Egyházmegye életében. Ekkor került a leghevesebb támadások pergőtüzebe ez a hagyományos szellemű és nagy történelmi multra visszatekintő testület és szorongva figyeltük, nehogy a támadások rést üssenek bástyáinkon és nehogy erőink széjjel hulljanak. A legteljesebb bizalommal és őszinte örömmel látjuk Nagyméltóságodat Egyházmegyénk élén és erős a hitünk, hogy bölcs vezetése mellett mindnyájunk dicsőségére fogja áldásos tevékenységét kifejteni.

Betegh Miklós a Katolikus Népszövetség szerencsekívánatait tolmácsolta és kérte a püspök jóindulatu támogatását ennek a nagyfontosságú intézménynek a támogatására. A nagyszabású katolikus hívők jókívánságait Zilling kurátor tolmácsolta, a temesvári katolikusok nevében pedig Martzy Mihály, a temesvári Népszövetség igazgatója emlékalbumot nyújtott át a püspöknek.

Most az erdélyi női szerzetes rendek képviselői a gyulafehérvári, a nagyszabású, a szatmári, a szászvárosi apácák járultak tisztelő kézcsókra a püspök elé.

A Szent Mihály egyházközség nevében dr. Veres Ernő vikárius, helyettes plebános mondott üdvözlő beszédet.

— Mi vagyunk Nagyméltóságod első

számu hívei. Eljött közénk, megismerte bajainkat, küzködésünket és kezébe ragadta az egyházközség hajójának kormányát. Az Ur nagy szerepet szánt Nagy-méltóságának, amikor az egész erdélyi egyház hajójának kormányára mellé állította. Kérjük, hogy kettős kormányra inellett rólunk, kolozsvári híveiről ne feledkezzen meg, ne felejtse el a Szent Mihály templomot és mi mindig szeretettel és imáinkkal fogjuk utján kísérni.

A szülőfalu üdvözlése...

Utolsóként Csikszentdomokos, Márton Áron szülőfalujának festői népviseletbe öltöztött küldöttsége jelent meg a püspök előtt. A küldöttséget Boga István csikszentdomokosi plebánus vezette, aki a következőket mondotta:

— Elhoztuk Neked szülőházadat, annak a háznak a hű kicsinyített mását, ahol gyermekkorodat élted, gyermekéveid kedves emlékeit. Valahányszor ezt a házat látod, jusson eszedbe a nagy ház: az egyház.

Igen megható jelenet következett: Márton Áron személt könnyek lepték el és tekintete szeretettel simogatta az üvegfallal alátámasztott házat, gazdasági udvar minden kis részét. A jelenet annyira megindító volt, hogy szem nem maradt szárazon.

ERDÉLY PÜSPÖKÉNEK SZÓZATA

Az üdvözlések után, amelynek bensősége, kiáradó szeretete gyakran könnyekig meghatotta nemcsak a szónokokat és a nagyszámú megjelent közönséget, hanem magát Márton Áront is. Erdély új püspöke mély megindulással mondott válaszbeszédet:

— Vallom és hirdetem, hogy vannak olyan igazságok, amelynek alapján minden igaz embernek találkoznia kell. Ahogy Erdély földjén a hegyek völgyekkel, a mezők erdőkkel, hófedte bércek a síksággal váltakoznak, éppen úgy változtatják egymást a népek Erdély földjén, ahol három nyelven beszélnek és 6-7-féle szertartás szerint imádják az Istent. De van a krisztusi evangéliumnak ereje, amely hozzásegít ahhoz, hogy a különféle ellentétek összhangba olvadjanak fel és a testvéri együttműködés útját egyengessék.

— Igérem, püspökké szentelésemnek ezen a felelhetetlen ünnepi napján, hogy ezekkel a történelmi adottságokkal számot vetek, — amint azt a múltban is tettem, — a sorsközösségnek ezt a szavát megfogadom és az együttműködés útján egyengetem. Minden küzdő emberben testvéremet akarom látni és amennyire segítségükre tudok lenni, terhüket vállaimra venni.

— Papjaim munkásságukat ajánlották fel, engedelmesseget ígérték, amelyet szükséges is lesz, hogy igénybe vegyek. De meg kell itt vallanom, hogy milyen nehéz feladat parancsolni, engedelmesseget igénybevenni és mennyivel könnyebb a parancsot végrehajtani, mint a tennivalókat felmérni, terveket készíteni és azok végrehajtására a felelős parancsot kiadni. — (Ezeknél a megrázó szavaknál könnybelábadtak szemek, majd elcsukló hangon így folytatta) — Ha az Uristen azt akarja, hogy ezt a nehéz terhet én vegyem vállamra, mártól kezdve zúgolódás nélkül hordozom azt, lelkiismeretesen engedelmeskedem ennek az isteni parancsoknak, a gondok elől nem futok meg. Amit Isten kereszt-ként vállaimra rakott, ha vérző térdekkel is, de vinni akarom, vinni fogom. Kérem paptársaimat, hogy kövessenek engem ezen a golgothás úton. Ezt ki-várom tőlük.

— A tanárokhoz és a tanítókhoz azt üzenem, hogy munkájukban — nem félek a merész kijelentéstől — esett népi felemelését, hitünknek a sodrásos történelmi időkben való szilárd megkövetését kívánom tőlük és a kétségbeesés szélére sodort közösség lelkeinek reménytel és bizalommal való megtöltését, a nép műveltségének fokozását és az erkölcsi alap erőteljes tudatosítását. Ezért a nemzetmentő munkáért csak köszönet és ima tud lenni részünkről az egyetlen fizetség.

— Az Egyházmegyei Tanács üdvözlésére az a válaszom, hogy a múlt megengesztelt és jónak bizonyult hagyományait megbecsülöm és tovább fejlesztem. A Népszövetséggel együtt dolgozom, ismerem célkitűzéseit és segítségére leszek a megsemmisítésére törekvésekkel szemben. A Népszövetség munkáját nagyra értékelem. Tagjainak ösztönössége, győngédsége összhangzatosan egészíti ki a férfiak munkáját.

— A kolozsvári Szent Mihály Egyházközség vezetésének átvétele jelentette meg fejemen az első ősz hajszálakat, sokat dogoztam, éjszakákat nem aludtam, hogy az Egyházközség súlyos helyzetén tehetségem szerint javítsak. Arra kérem az Egyházközség tagjait, hogy ne felejtssék el, amint én sem feledkezem meg soha a vállvetett munká-

ban megszállárdult összetartozandóságunkról.

— Ez az udvar és ház, amelynek kicsinyített mását szülőfalum népe elhozta ide, nem az én szülőházam. Édesapám építette ezt később, de ebben az udvarban nőttem fel, itt hallottam először, hogy vannak emberek, akiknek fáj az élet, de itt tanultam meg azt is, hogy az emberek felett van az Isten, aki részükre törvényeket adott és ezeknek a törvényeknek az útján kell járni.

— Ezen a szent napon szülőfalumnak, egyházmegyém minden népére szabadon azt a szent fogadalmat tenni, hogy fajtámnak szívósságát, kiállását a magam erényének akarom tekinteni, sorsát vállalni akarom. Az Isten hivatást adott nekem és én életemet ennek a hivatásnak szenteltem és jó népemért becsületesen dolgozom. Bucsuzóul tőletek is csak azt kérem: Imádkozzatok értem! A nagyhatású püspöki szózat után Márton Áron püspöki áldást adott, amelyet a jelenlevők térdelállva fogadtak és ezzel a hivatalos fogadtatás és az üdvözlés végét is ért.

A Marianumban...

A plebánia dísztermében lefolyt hivatalos üdvözlések után a felszentelési ünnepségen megjelent előkelőségek és meghívottak a Marianumban társasbédre gyűltek össze. A Marianum épülete előtt díszegyenruhás rendőrök tartották fenn a

Schárköszöntő a királyra

Az ebéd folyamán Márton Áron román nyelven pohárköszöntőt mondott II. Károly király Öfelségére, aki iránt hódolatteljes tisztelettel fejezte ki és megköszönte, hogy a pápai kinevezéshez hozzájárult. A díszében megjelentek állva hallgatták végig a pohárköszöntőt, amelynek végén lelkesen megjelenezték Románia uralkodóját.

Kegyeleti megemlékezés az elhunyt pápáról

Külön beszédben róta le Márton Áron püspök a kegyelet adóját az elhunyt XI. Pius pápa iránt. Méltatta a nagy humanistát, a kiváló szellemi egyházfőt, aki súlyos időben került Szent Péter örökébe, amikor a felforgató törekvések összeomlással fenyegették az egész erkölcsi világrendet. Pius pápa mély bölcsességgel és őszinte békeszeretettel vezetve valóította meg a lateráni egyezményt, amely új korszakot nyitott meg az állam és az egyház viszonyában. Hálátelt szívvel mondott köszönetet a Szentatyának, hogy az erdélyi püspökség élére őt választotta és feltétlen hűségéről, engedelmességéről biztosította a Szentiséket.

Harmadik pohárköszöntőjében Márton Áron püspök köszönetet mondott Cas-sulo András érsek, bukaresti pápai nunciának a fáradságos felszentelési szertartás elvégzéséért és biztosította a pápa romániai képviselőjét arról, hogy úgy ő, mint püspök, mint pedig egyházmegyéjének hívei alattvaló hűséggel, ragaszkodással fognak munkálkodni az anyaszent-egyház felvirágoztatásának érdekében. A feszlen hangulatu, bensőséges légkörben lefolyt díszbédet közös imával végeztek.

Elismerés a mintaszerű rendezésért

A krónikás kötelessége megemlékezni arról is, hogy az ünnepség megrendezésével dr. Boga Alajos kanonok, egyház-

rendet, az épület bejáratánál pedig Kornélia nővér, a Marianum apácinak főnőknője várta ünnepi ruhába öltözött bájos leánynövendékei élén az új püspököt és kíséretét. A Marianum előcsarnokában Márton István gimnáziumi tanár: üdvözlötte elsőnek az új püspököt. Visszaemlékeztette arra az időre, amikor 30 évvel ezelőtt a csiksomlyói gimnáziumban első tanára volt. Visszaemlékezésével kapcsolatban a figyelmébe és szeretetébe ajánlotta az új püspöknek a Marianum intézetét és annak növendékeit. Márton Áron meghatott szavakkal mondott köszönetet az üdvözlésre.

A Marianum növendékei nevében György Erzsike, a leánygimnázium II. osztályának tanulója köszöntötte Márton Áront és virágcsokrot nyújtott át neki. A hatalmas épület első emeletén három, egymásbanyúló teremben folyt le a dísz-ebéd 344 résztvevővel. Az ebéd a konyhaművészet remekait szolgálták fel, amelyeket a Marianum konyhájának apácai készítettek Mária Amona nővér irányítása mellett. Mindenki a legnagyobb elragadtatással és dicsőítő hangján emlékezett meg az izlésesen összeállított menü-ről és arról a mintaszerű felszolgálási módról, amellyel a Marianum tanuló-leánykái a nagyszámu vendégsereget el látták. A díszbéd megrendezéséért teljes elismerés és dicsőítő illeti meg Xántus Jánost, a Marianum ügybuzgó igazgatóját.

megyei előadó, Veres Ernő vikárius, helyettes plebánus, dr. P. Jánosy Béla egyházmegyei főtitkár, dr. Kedves András elismerésemelőt és fáradságos munkát fejtettek ki, dr. gr. Bethlen Györgyné a templom izléses feldíszítésével járult hozzá a külső fény és pompa emeléséhez, Bálint József, a Kath. Népszövetség igazgatója pedig elismerésemelőt buzgalommal és eredménnyel végezte a felszentelési ünnep adminisztratív jellegű munkáját és a Kolozsvárra érkezett 450 vendég részére gondoskodott megfelelő elszállásoláslról.

400 ingyen-ebéd a szegényeknek

A püspökszentelés emlékeztetere Kolozsvár szegényei között Monostoron, a szentpéteri körletben, a kajántói negyedben és a Pop Cicio utcában tegnap 400 ingyen ebédet osztottak ki, a Szent Mihály templom tornyának négy bástyáján pedig az esti órákban pazar fényben csillogó kereszt hirdette:

Uj főpásztort kapott Erdély, püspökké avatták a székely Márton Áront...

NAGY LAJOS

A román állam és az Apostoli Szentisék között létrejött konkordátum VI. szakasza értelmében a püspökök egyházmegyéik átvétele előtt Öfelsége a király kezébe leteszik az előirt hűség esküt. Tekintettel arra, hogy az új kath. püspöknek nem volt még alkalma eskütételre Öfelsége előtt megjelenni, ennél fogva az erdélyi kath. egyházmegye tényleges átvétele ala kilag és jogilag még nem történhetett meg, jöllehet ez a körülmény a püspökszentelés érvényességét semmiben sem érinti. Az eskü letételéig tehát a püspök hivatalos címe és jellege: felszentelt püspök, apostoli kormányzó.

zés nélkül állott ki s ez magyarázza súlyos vereségét. A Victoriában bemutatkozott a megyesi Ghenea is, aki sikerrel debutált, mert három gólt rugott. A többi gólokat Tăranu (3), Szántay (2), Căpusan, Cociuban II. és Martin, illetve Daróczy és Both lőtték. — *Universitatea*—KAC 9:1 (6:1). Biró: Páll. Az egyetemiek komolyan vették a mérkőzést, a KAC viszont edzésnek szánta a játékot. Gólok: Tăranu (5), Jancovici (11-es), Benkő, Coman (2), illetve Harath. — *Victoria ifi.*—*Echo ifi.* 5:0 (2:0). Góllövők: Cornea (2), Bodor (2) és Hege dűs. — *KAC ifi.*—*KMSC ifi.* 6:4 (3:1). Gólok: Baczó (2), Gál (2) és Joll (2), illetve: Barabás (3) és Fábán.

(BUKAREST.) Sportul Studentesc—STB 3:0 (1:0). — *Unirea Tricolor*—*Juventus* 2:2 (2:2). — *Rapid*—*Makkabi* 6:4 (3:3).

(ARAD.) NAC—Gloria 2:1 (0:0). 1000 néző, bíró: Burdan. A nagyváradiak nagy küzdelem után harcolták ki a győzelmet. Gólok: II. f. 12 p. Szeles, 13. Mercea, 42 p. Haláti. — *AMTE*—*Tricolor* 10:0 (2:0). A munkáscsapat máris ki tűnő formában van és szép kilátással néz a bajnokság elé. Gólok: Batrin (5), Perneki (3), Musza és Bermoser. — *ATE*—*Fortuna* 8:2 (4:0). — *AAC*—*Hakoah* 3:2 (2:0).

(RESICA.) Ripensia—UDR 5:0 (0:0). 1000 néző. A resicaiak az első félidőben egyenrangú ellenfelei voltak az országos bajnoknak. Góllövők: Ciolac (3), Schwartz és Dobay.

(TEMESVÁR.) Kinizsi—Rapid 10:0 (5:0). Macska-egérharc volt a mérkőzés. Góllövők: Klimek (4), Bajusz (3), Thierjung, Malicza és Szilárd. — *Politehnica*—*Patria* 5:4 (2:0).

(PLOESTI.) Venus—Tricolor CFPV 2:0 (2:0). 3000 néző. A ploestiek nehezen adták meg magukat. Gólok: 7 p. Boda, 24 p. Humis.

JUGOSLÁVIA—HUNGÁRIA 5:3 (1:2). Belgrádból jelentik: A Hungária második belgrádi mérkőzésén váratlanul gyengén szerepelt. Első félidőben a magyar csapat még jól tartotta magát és ekkor vezetéshez is jutott, szünet után azonban az előző napi mérkőzés fáradalmi kiütköztek a játékosok s nem tudták feltartóztatni a nagyszerű szerb csatársor góljait. A mérkőzést 8 ezer néző előtt, sáros, mélytalajú pályán játszották le.

PORTUGÁLIA LEGYÖZTE A SVÁJCIÁKAT. Lisszabonból jelentik: Portugália labdarugócsapata vasárnap kitűnő játékkal 4:2 (2:1) arányban legyőzte Svájc válogatottját. A portugálok rendkívül magasnívójú játékot mutattak és győzelmük megérdemelt volt.

NEMZETI—KISPEST 2:1 (1:1). Az öszi elmaradt magyar NB mérkőzést a Nemzeti nagy küzdelem után nyerte meg Palágyi és Horváth góljaival. A kispestiek részéről Rátkay volt eredményes.

MAGYAR FŐISKOLÁSOK—PORT SAID 2:2 (0:0). Port Saidból jelentik: A magyar főiskolások labdarugócsapata vasárnap a városi válogatott ellen mérkőzött. A sorozatos mérkőzéseitől fáradt magyar együttes nem tudta kiharcolni a győzelmet a kitűnő hazai csapattal szemben.

NEMET VERSENYZŐ NYERTE A SIVILÁGBAJNOKSÁGOT. Zakopanéból jelentik: A sivilágbajnokságok szombati megnyitójának napján, vasárnap került sor az egyes versenyszámokra. A férfi sifutósbajnokságot 3600 méteres távon a német Lantschner nyerte 3 p 26.8 mp-es idővel. A versenyt 20 ezer ember nézte végig.

DÖNTETLENÜL JÁTSZOTT A KKE JÉGKORONGCSAPATA CSIKSZEREDÁN. Csikszeredáról jelentik: Az országos jégkorongbajnokság selejtezőmérkőzése során a KKE vasárnap a Csikszeredai SC csapatával 0:0 arányban döntetlenül játszott. Minthogy a meghosszabbítás sem hozott döntést, sorsolással döntik el, melyik csapat mérkőzik az országos bajnokságért Bukarestben.

TESTEDZÉS

Kanada nyerte ismét a jégkorong-világbajnokságot

(ZÜRICH.) Óriási érdeklődés mellett vasárnap este játszották le a jégkorong világbajnokság döntőjét Kanada és az Egyesült Államok csapatai. A mérkőzést a kanadaiak fölényes játékkal 4:0 (3:0, 1:0, 0:0) arányban nyerték meg s ezzel ismét megvédték világbajnoki címüket. A harmadik helyért folyó küzdelemben a Svájc-Csehszlovákia mérkőzés meghosszabbítás után is 0:0 arányban góltalanul végződött. A nemzetközi jégkorongszövetség a késő esti

órákban úgy döntött, hogy a mérkőzést március 5-én Bazelben újrajátszák.

Az ötödik helyért Németország a lengyelekkel mérkőzött. A németek 4:0 (1:0, 3:0, 0:0) arányban győztek s így az ötödik helyet foglalták el a világbajnoki rangsorban, amely egyébként a következő:

1. Kanada	3	3	0	0	16:0	6
2. U. S. A.	3	2	0	1	3:5	4
3. Cseh-Szlovákia	3	0	1	2	0:6	1
4. Svájc	3	0	1	2	1:9	1

Góllövőn a vasárnapi barátságos labdarugó mérkőzéseken

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A labdarugó csapatok vasárnap folytatták előkészítőlelteiket a küszöbönálló bajnoki küzdelmekre. Az ország minden városában vidám élet uralkodott a futballpályákon. A vasárnapi barátságos mérkőzések

meglepetése a sok gól. Az természetesen kérdéses, hogy jó csatársorok, vagy rossz védelmek munkája a góleső. Eredmények:

(KOLOZSVÁR.) Victoria—Echo 11:2 (7:1). 500 néző, bíró: Gál. Az Echo ed-

Gafencu külügy- és Titeanu sajtóminiszter az újságírók igazi hívtasáról

(BUCURESTI.) Gafencu külügyminiszter és Titeanu Eugen sajtó és propagandaügyi miniszter tiszteletére a Cína-étteremben ebédet adott a külföldi újságírók egyesülete. Az ebéden Gafencu külügyminiszter, aki a külföldi újságírók egyesületének tiszteletbeli elnöke, utalt arra, hogy a mai viszonyok között az újságíró a szennációhajhászásra való törekvését köteles feláldozni a jóindulatú és megértő hallgatás érdekében, mert a nemzetek közötti békét csak így szolgálhatja eredményesen. Meggyőződése, hogy a Romániában élő külföldi újságírók társulagosa módon és a való helyzetnek megfelelően tájékoztatják a külföldet és tevékenységükkel elősegítik Romániának azt az őszinte törekvését, amely az európai szolidaritás megteremtésére irányul, az igazi békeakaratot és azt az átlai szeretetet, amely a román kormány részéről az itt élő kisebbségekkel szemben megnyilvánul. Az erős és hatalmas Románia a román nép javára összhangzatos kapcsolatot kíván fenntartani a szomszéd államokkal és a nagyhatalmakkal is.

Titeanu Eugen sajtó és propagandaügyi miniszter beszédében utalt arra, hogy a külföldi sajtótudósítóknek kerülniük kell a rágalmozó szellemet, a riadalomkeltés célzatát és a konkolyhintést. Mindenkinek meg kell értenie, hogy valamely nemzet érdekei és értesítiszteletreméltóak és hogy mellőzni kell az olyan csodás személyek dicsőítését, akik a nemzet lelkiismeretét összekeverik a saját érdekeikkel. A sajtónak az a hivatása, hogy közeledést hozzon létre, nem pedig, hogy éket verjen. A kölcsönös megértés szellemének megszilárdulásával Titeanu miniszter annak a reményének adott kifejezést, hogy a külföldi sajtó munkatársai tevékenységükkel továbbra is zavartalanul élvezhetik Románia igazi és irányukban többször megnyilvánult vendégszeretetét.

Reuter jelenti:

(LONDON.) A Scotland Yardra az egyik nyilvános telefonállomásról beszóltak, hogy felrobbantják a British Muzeumot és a híresebb képtárakat. A belügyminiszterium rendeletére most szigorúan őrzik a fenyegetett épületeket.

(LONDON.) A Maida Vale és Baker-Street keresztezésénél, nem messze a világ hírt panoptikumtól gyújtóbombát találtak, amely óraműre volt berendezve. A rendőrség szakértői megállapították, hogy a bomba külföldön készült. A gyártó állam nevét azonban nem közölték.

(PARIS.) Bullit, az Egyesült Államok párisi nagykövete könnyebb autómobil szerencsétlenség érte. Kocsija a járdára szaladt és nekiütődött egy vaskerítésnek. A soffőr súlyosan, míg Bullit csak könnyebben sebesült meg.

(BERLIN.) Egész Németország területén egytálételes napot tartottak, amelynek jövedelmét a „télisegély” akcióra fordították.

(WIEN.) Klausner osztrák miniszter, az osztrák nemzeti szocialista párt egyik legrégebbi tagja tegnap agyvérzésben váratlanul meghalt. A német kormány a nemzet halottjaként fogja eltemettetni.

(PORT AU PRINCE.) A Viktoria Nyanzát övező Virunga vulkánok közül kettő kitört. A kitörést kisebb földrengés követte.

(JERUZSALEM.) A haifai katonai bíróság tegnap 7 arabot ítelt halálra. Az elítéltek tagjai voltak annak a támadó csoportnak, amellyel a karhatalom kétnapos kemény ütközetet vívott.

(PARIS.) Doriot vezetése alatt a néppárt tegnap ülést tartott, amelyet a kommunisták megzavartak. Az összetűzésben több revolver is eldőrdült, anélkül, hogy valakiben kárt tett volna.

(GIBRALTÁR.) A gibraltári angol kormány tegnap hivatalos látogatásra Francia Marokkóba utazott.

(WASHINGTON.) Törvényjavaslat készül, amely szerint a jövőben csak a légihaderő parancsnokságának kivételes engedélye alapján lehet megtekinteni hadirepülőgépgyárakat. Az intézkedés a legutóbbi Morgenthau-féle esettel áll kapcsolatban.

Dr. Vlad főorvos szabályrendeletet készített a pékségek egészségügyi előírásairól

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Dr. Vlad Péter városi tisztifőorvos szabályrendeletet dolgozott ki a péküzemek egészségügyi előírásairól. A szabályzat 72. szakaszból áll és részletesen felsorolja azokat a kívánalmakat, amelyeket a közegészség megóvása érdekében a péküzemekkel szemben támaszt. A péküzemekre vonatkozó előírások eddig a város egészségügyi szabályrendeletében voltak szövegezve. Minthogy azonban a legfontosabb élelmezési cikk előállítására fokozottabb ellenőrzést és előírásokat igényel, tartotta szükségesnek a főorvos a péküzemekkel szemben új szabályrendeletben leszögezni az egészségügyi követelményeket. Az új szabályzat nemcsak a pékműhelyek egészségügyi feltételeit írja elő, hanem pontos előírást tartalmaz a kenyér vegyi összetételére is. A jövőben az egészségügyi hatóságok szigorúbb ellenőrzés alá veszik a pékségeket és figyelemmel lesznek mennyiben tartják be a kenyér vegyi összetételére vonatkozó előírásokat is. Külön fejezetet szentel a szabályzat a pékipari munkások munkaidejére, ruházkodására és egészségügyére nézve is. Azokat a munkásokat, akik fertőző betegségek csirait hordják magukban, eltiltják a mesterség gyakorlásától, esetleg gyógykezelésre utalják.

Az új szabályzatot dr. Vlad főorvos a közeli napokban bemutatja a polgármesternek, majd a tanácsülés elé kerül, amely letárgyalja annak egyes szakaszait. Ennek megtörténte után a szabályzatot felterjesztik jóváhagyásra a királyi helytartósághoz.

Két tartomány számára tartott jelölő gyűlést Kolozsváron a NUF Valcovici volt miniszter és a gazdasági élet előkelősei a kolozsvári értekezleten

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Nemzeti Ujjászületés Frontjának szervezeti törvénye értelmében a front három csoportra tagozódik. Az egyik csoport tagjai a mezőgazdák és munkások, a második csoportban az értelmiségi foglalkozásúak, a harmadikban pedig az iparosok, kereskedők és kézműiparosok tartóznak. Minden egyes csoportnak külön vezetősége lesz, amely természetesen a Front központi irányító szerveinek alárendeltje. Az egyes csoportok tar-

tományi, ezek pedig megyei alosztályokra tagozódnak. A tartományi osztályok ügyvitelét a főtítkár, a megyei tagozatokat a titkárok intézik.

A szamosi és marosi tartományok gazdasági érdekképviselői pénteken tartották meg értekezletüket Kolozsváron, hogy az iparosok, kereskedők és kézműiparosok csoportjának főtítkárait és titkárait kijelöljék. Az értekezleten többek között a következő előkelőségek vettek részt:

Válcovici volt miniszter, a Nemzeti Megújulás Pártjának egyik főtítkára, Niculescu Ritz, a Sfatul Negustoresc központi elnöke, Nicolae Penescu, a bukaresti kereskedelmi és iparkamara elnöke, Dacu Iosif a gyulafehérvári iparkamara elnöke, Budiú Ioan, a marosvásárhelyi kamara elnöke. Dumitru Suta és Maior Andrei a szatmári iparkamara elnökei, Comsa Ionel volt szenátor a Sfatul kolozsvári csoportjának elnöke, Moldovan Antal a Kisiparosok Országos Szövetségének elnöke, Rațiu Mihály a Román Iparosok, Kereskedők és Kézműiparosok Szövetségének elnöke, Samuila Mihail a Kisiparosok Szövetségének országos elnöke. Besa Eugen, a kolozsvári iparkamara elnöke és mások, az értekezletet a kolozsvári iparkamara székházában tartották meg. A gyűlésen Szamos és Maros tartományok számára ejtették meg a jelöléseket. Az értekezlet vonatkozó határozatait felterjesztették a Nemzeti Megújulás Frontjának bukaresti központjához, amely a jelöltek közül a marosi és szamosi főtítkárokat, valamint a tartományhoz tartozó megyék titkárait fogja kinevezni. Amint a kinevezés megtörténik, kezdetét veszi a Front gazdasági szárnyának erőteljes kiépítési munkája.

— A bolgár kisebbség is csatlakozott a Nemzeti Ujjászületés Frontjához. Bucurestiből jelentik: Armand Calinescu helyettes miniszterelnök, a Nemzeti Ujjászületés Frontjának vezértítkára tegnap hivatalos értesítést kapott, melynek értelmében a Mihai Viteazul rend összes tagjai és a romániai bolgár nemzeti kisebbség is nagy lelkesedéssel és testületileg csatlakoztak a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalához.

VÁRAKOZÁSA VEGÜL IS MEGTALÁLJA JUTALMÁT

FEBRUÁR 15.-én az országot milliók esője önti el.

279.608.000 LEIT

oszt szét az Állami Sorsjáték játékosai között.

LEGYEN KÉSZEN A NAGY PILLANATRA.

UJITSA MEG SORSJEGYEIT.

A IV. OSZTÁLY HUZÁSA AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK MILLIOMOSAINAK AZ OSZTÁLYA

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ARANK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej, Jelligés és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portózott jelígyes leveleket továbbítunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig.

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Reg. Ferdinand 114. (VT1872)

ADÁS-VÉTEL

ARANYGYŰRÜKET, fogakat és mindennemű ékszert (akár tört állapotban) állandóan veszünk. Casa Orologelor, Cluj. P. M. Viteazul 11. (T1874)

MARADÉK nőikabát, kosztüm és ruhaszövetek, valamint selymek érkeztek. Cal. Reg. Ferdinand 53. udvarba. (VT1887)

SCHIMBÁSOK figyelmébe. Elsőrendű lovak Hărăknál kaphatók. Str. Baia Someșeni. Telefon 36-23. (VT1890)

LEGOLCSÓBB maradékot, damaszt, paplan és alsólepedő vásznat, női, férfi szöveteket. Str. Măloasă 19. Sámuel. (1676)

ELADÓ C. Ignate 2 szoba, konyha, elő-, fürdő, someșeni házhely, Cojocna házhely. Cim a kiadóban. (1647)

ELADÓ modern gyökér kombinált hálók és kombinált szobák előállítási árban műasztalosnál, Str. Moldovei 17. (1458)

FEJES gyalult káposzta nagyban és kicsinyben kapható. Moni, Str. I. G. Duca 7. (1491)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat veszek és eladok. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (1582)

HÖLGYFODRÁSZAT a város legfogalmasabb helyén, szép komplett berendezéssel eladó. Cim a kiadóban. (1585)

ELADÓ jókarban levő első magyar gazdasági és egy Hoffer 900-as cséplő, traktorral. Pilbák Ferenc Cojocna. (VT1509)

RÖVID zongora bérbeadó. Str. I. Maniu 6. III. Petrovay. (N1982)

ELADÓ a Grigorescu ut 63. sz. és Gari baldi uti saroktelek villateleknek felparcellázva 500 nm. nagyságban, kimondottan mérsékelt ár mellett. Vermes Lajosnál ingatlanügynökségi iroda, Str. Neculcea 2. Telefon 17-96. (1555)

VENNÉK 100-150 centiméteres csucstávolságú vasesztergát, ajánlatot ármegjelöléssel kéri. Cim: Jilai József mechanikus, Com. Bichis, jud. Târnava Mică. (VT1896)

LAKATOSMŰHELY berendezés rölőgéppel együtt betegség miatt eladó. Cim: Biroul Frenkel, Turda. (VT1894)

ELADÓ egy kihúzható óválasztal, forgó vitrin hűtővel, álló íróasztal, álló villanylámpa ernyővel, savanyúságok. Paradicsom. Fehérneműjavításokat vállalkoz. Cal. Moșilor 139. (N1992)

VESZÜNK varrógépeket jókarban levőket, csak karikahajó. Helios S. A. Str. Paris 38. (1622)

1000-es bécsi Hoffer Forzon traktorral 720 Hoffer hátul zsákos 14-es Astra 2 hengeres motor, mindkét garnitúra, kifogástalan állapotban nagyon sürgősen eladó. Papp gépész, Sic, Plasa Gherla, Someș. (V1643)

MODERN gyermekkosci matraccal és kék paplannal eladó. Str. Amurg 17. (N1995)

ELADÓ egy főző- és egy szobai öntött vas kemence. Croitoria Bázsa, Str. Carpaților 27. (1692)

KORÁL, lakkesiszolt modern ebédő jutányosan eladó. Str. Eminescu 9. balra második ajtó. (1694)

EGY szállagfűrészes eladó. Str. Gh. Barițiu 12. (1680)

ELADÓ ócska ajtó és ablakok. Str. Lizeii 2. (1695)

ÉPÜLETBONTÁSBÓL téglák, kő, ajtók, ablakok, deszkák, gerendák, csatorna s min denféle építkezési anyagok jutányosan eladók. Str. O. Iosif 6. (1697)

ELADÓ fűszerberendezés. Str. Bucovina 6. (1702)

MODERN tele és topolyahálók, konyha berendezések, más külön butorok eladók. P. M. Viteazul 34. asztalosnál. (1701)

ELADÓ ajtók, ablakok olcsón. Cal. Decebal 19-a. (1671)

ÉVTIZEDEK óta fennálló, jólbevezetett komplettül berendezett, gondtalan megélhetést biztosító női és férfi fodrászat eladó a város legfogalmasabb helyén betegség miatt. Cimeket „Nagy idegenforgalom” jelígyére a Novába, Str. Memorandu lui 16. (1337)

Havasi napsütés

— Hunyady Sándor Kolozsváron —

A magyar színműírók előkelő gárdájában Hunyady Sándor kétségkívül a legelső helyek egyikét foglalja el. A Feketeszáru cseresznye óta az egész színházi világ a legnagyobb érdeklődéssel várja egy-egy új Hunyady-darab bemutatóját, mert Hunyady Sándor minden alkotása

eredeti mondanivalót, választékos ízlést, biztos színpadismeretet, nagyszerű szerepeket és kétségtelen közönség sikert jelent.

Az új Hanyady-darab Hunyady Sándor magasra ívelő pályáján újabb jelentős állomás. Páratlanul leegyszerűsödött technikával felépített, remek színpadi alkotás a Havasi napsütés, mely szerkezetében, igazi emberi mondanivalójában, pazar humorában, kitűnő szerepeiben, a könnyű és mosoly mesteri változásaiban igazi mintája lehet a

modern színműnek. Nem csoda, hogy a Havasi napsütés a Vigszínház legnagyobb sikere ebben az évadban

és estéről-estére zsufolt házak pecsételik meg a Havasi napsütés sikerét.

A kolozsvári előadás természetesen mindenben méltó módon igyekszik szolgálni a szerző szándékait. A jobbnál jobb szerepeket a prózai együttes vezető színészei töltik be, mindegyikük nagyszerű feladathoz jutott a Havasi napsütésben.

Hunyady Sándor jelenléte a próbákban és a premieren

bizonyossága annak a meleg ragaszkodásnak, amely Hunyady Sándort színházunkhoz fűzi és ebben biztosítja arra, hogy a szerző elgondolásai maradéknélkül fognak érvényesülni a kolozsvári előadásban is.

JÓKARBAN levő mély gyermekkosci eladó. Str. Ion Ghica 7. (1678)

KOMBINÁLT szoba, háló és konyha elköltözés miatt eladó. Str. Poetas 30. (1679)

ÓCSKARUHÁKAT és télikabátokat veszek és eladok, házhoz is megyek. Grünfeld, Str. Memorandului 6. (1674)

KOMBINÁLT szobabutor és külön egy hármasszekrény eladó. Str. Grigorescu 26. (T1902)

ASZTALI fűrészt, motormeghajtású veszek. Cim a kiadóban. (1699)

SÜRGŐSEN eladó Str. Crisan 17., Str. Paris közelében egy szép napos háhely 16 méter uccafronttal. Ért.: Str. Bucuresti 72. (1700)

BELVÁROS legfogalmasabb uccájában elegánsan berendezett nőifodrászat kiadó elsőrendű szakembernek, esetleg eladó. Cim: Str. Iorga 5. (2026)

MÉLY gyermekkosci nagyon olcsón eladó. P. Sion 4. (2023)

RÁDIO 3 lámpás teljesen új féláron eladó. Megtekinthető 7-9-ig este. Str. Ciurea 2. bejárat Saguna uccából. (2022)

ÓCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetek, olcsón eladok. Tegyen egy próbát. Str. Memorandului 4. Grósz. (2021)

ELADÓ egy 7-es és egy tízes harisnya kötőgép grasser 30 centi széles. Guhané. Memorandului 3-5. (N2019)

GYEREK sportkosci, fekete öltöny jókarban magas férfinak eladó. Str. Iorga 12 ajtó 5. (N2017)

MEGVÉTELRE keresek belvárosi házasteleknek a felét, amelyik könnyen elosztható. Ajánlatok „Négy százötvenig” csak háztulajdonosoktól a kiadóba. (2015)

ÁLLAST KERES

AUTORIZÁLT könyvelő 50 ezer lej készpénzzel megfelelő állást keres. Cim a kiadóban. (1660)

KÖNYVELŐ, négy nyelvű levelező állást keres, órákonyveléseket vállal. Cim a kiadóban. (1705)

PAPLANT varok. Házhoz is megyek Marosanné. Ugyanott egy jó kis főzőkályha eladó. Str. Muncitorilor 43. (1675)

IDŐSEBB nő állást keres, főzni tud. Andrei Ady 4. ajtó 5. balra. (N2016)

ÁLLAST KAPHAT

FIATAL cukrászsegédet keres Cofetăria „Elite” Blaj. (V 1492)

PERFEKT minden szakácsnőt keres házaspár. Reg. Ferdinand 14. II. em. ucca felőli lakás. (N1993)

PERFEKT szakácsnőt keresek február 15-re. Jelentkezni: Str. Pasteur 6. portánál. (1523)

FELVESZÜNK tricotage szakmában jártas perfekt javító és szemfelszedő nőt. Str. Paris 38. Helios S. A. (1621)

SZABÁSZATBAN jártas nőt alkalmazunk állandó munkára. Tricotage szabáztatban jártások előnyben. Str. Paris 38. Helios S. A. (1620)

BOLTSZOLGÁT és egy főlőző minde nest kőser háztartásban keresek. Fischer, Reg. Ferdinand 127. (N2002)

BEJÁRÓ kerestetik. Str. Reg. Maria 46. II. em. 6. (1681)

ÜGYES kifutóleányt felvesz cukorkaüzlet, Str. Reg. Maria 35. (1682)

ÜGYES gyermekszerező leányt keresek. Str. Paris 50. (1686)

JÓCSALÁDBÓL való leányt tanulónak felvesz „Solid” fehérnemű varroda. P. Stefan cel Mare 4. (1687)

CIPÉSZSEGÉDET állandó vegyesmunkára felveszek. Lajtár, Str. Xenopol. (1703)

FÉRNEMÜVARRÓKÉRT, csak jó munkaeőrt, kik már üzemben dolgoztak, felvételnek. „Solid” P. Stefan cel Mare 4. (1688)

PERFEKT takarítónőt és főzéshez értő konyhaleányt felveszünk. Cim a kiadóban. (T1903)

EGY fiatal cipészsegéd felvétetik. Cim a kiadóban. (1669)

TISZTVISELŐ lakást, teljes ellátást kaphat jutányosan. Dr. Bodorné, Str. Bălcescu 17. (T1899)

KIFUTÓFIUT, vagy leányt felvesz cukorkaüzlet. Str. N. Iorga 11-a. (2028)

KÜLÖNFÉLÉK

TÁRS kerestetik jó üzlethez, ami jó jövedelmet biztosít. Megkezdés 500 ezer lej, vagy 2 millió, amivel gyárat lehet csinálni. Cim a kiadóban. (T1882)

MODERN butorral alakitom régi butorait olcsón. Speciál zongora és butorfényezés. Kiss asztalos, N. Iorga 2. Tel.: 2231. (N1961)

ELSŐRENDŰ tűzifa olcsón megrendelhető Primaria trafikban. (1575)

BERBEVENNÉK kertésznek alkalmas helyet lakóházzal. Cim a kiadóban. (1706)

ROMÁN, francia órákat ad tanárnő fel nőtteknek is, házhoz is megy. Egy és fél óra 35 lej. Str. Amurgului 49-a. (1684)

CSUNYA, elhanyagolt arcbőrt teljesen rendbehozza legújabb módszerrel a legrégibb praxszissal „Univerzo” kozmetikai szalon. P. Unirii 13. (1691)

KERESEK 300 ezer lej kölcsönt üzemi fejlesztésére tízennégyes kamatra. Cim a kiadóban. (1707)

TORDAI építőmunkások figyelmébe. Február 19-én délelőtt 9 órakor építőmunkás nagygyűlés a Munkásokthonban. Legyen ott minden építőmunkás saját érdekében. (VT1895)

MŰKÖDŐ tásat keresek rentábilis biztos jövőjű vállalatokhoz. Kereskedelmi gyakorlat, 300 ezer lej tőke szükséges. Információ: Biroul Frenkel, Turda. (VT1900)

TORDAIK szerencséje a Colectura Oficială Frenkel sorsjegyirodában, Tordán. (V1889)

GYERMEKTELEN házaspár nyugdíjas öregurat teljes ellátásba felvesz. Cim a Novában, Memorandului 16. (2024)

KERESKEDELM ügyénkség nagyforgalmu főuton, nyílt üzlettel, telefonnal rezsitársat keres „Bármely szakmában alkalmas” jelígyére a Nova könyvüzletbe. (2018)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ olcsón márciusra 2 szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel, gyűmölcsöskerttel, külön telken Cim a kiadóban. (1541)

KIADÓK műhelynek, raktárnak alkalmas betonozott helyiségek. Cal. Regele Ferdinand 72. (1591)

KÜLÖNTELKEN szoba, konyha, speiz pince, vízzel, villannyal kiadó. Str. Maramures 16. (1598)

BUTOROZOTT szoba a belvárosban tisztviselőnek kiadó. Cim a kiadóban. (N 1983)

KÜLÖNBEJÁRATU tisztá nagy szoba kiadó 400 lejért. Str. Subdeal 12. (1539)

EGYSZEMÉLYES különbejáratu butorozott szoba, fürdőszoba használatlalt kiadó. Str. Elisabeta 25. (1628)

KIADÓ három szoba, konyha, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel március 1-re. Str. Leg. Ardeleana 16-a. (N2004)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba 1-2 személy részére kiadó. P. M. Viteazul 25. em. első ajtó. (1685)

ELISABETA uti térségen május 1-re kiadó 2 szoba, konyha, üveges veranda, speisz, mellékhelyiségekkel. Str. Aventuriosă 48. (1683)

KIADÓ I. osztályu garzonlakás március 1-re. egy szoba, előszoba, fürdőszoba. Str. Regalá 16. (1693)

CSINOSAN butorozott különbejáratu szoba azonnalra kiadó. Cal. Decebal 11. (1696)

KIADÓ öt helyiségből álló műterem. P. Unirii 10. (T1901)

FÜSZERÜZLET berendezéssel azonnal kiadó. Havi bér 1300 lej. Ért.: P. M. Viteazul 32. Bernáthnál. (1197)

KAPUALATTI különbejáratu butorozott szoba március 1-re kiadó. Str. Sincal 11. (N2027)

BUTOROZOTT szoba kiadó. Rosenfeld, Cal. Reg. Ferdinand 2. (2020)

LAKÁST KERES

KERESEK május 1-re A. Muresan környékén 3 szobás, komfortos modern földszinti, kertes lakást. Str. A. Muresan 43. Telefon: 3768. (T1883)

EGYETEMISTA urileány lakást keres keresztény uricsaládnál, belvárosban, esetleg lakótársnak ajánlkozik. „Nem külön szoba” jelígyére. (1677)

KERESEK belvárosban 2 szobás, fürdőszobás garzonlakást, vagy 1 szoba, konyha fürdőszobát. Cim a kiadóban. (1698)

Színház

Hétfő fél 9: **A csikós.** (Rendes bérlet 24. Irodalmi bérlet 17.)

Kedd este fél 9: **Paradies kisasszony.** (Harmadszor.)

Szerda fél 9: **Havasi napsütés.** (Hunyady Sándor legújabb óriási sikerű színdarabja, a szerző jelenlétében. Fősz.: Beneg Ilona, Erényi Böske, Fényes Alice, Faludi Márta, Paál Magda, Radó Éva, Kovács György, Lantos Béla, Mészáros Béla, Nagy István, Szabados Árpád, Tóth Elek, stb. Rendező: Szabados Árpád. Premier bérlet 25. szám.)

Csütörtök fél 9: **Havasi napsütés.** (Rendes bérlet 25. Irodalmi bérlet 18.)

Péntek fél 9: **Havasi napsütés.** (Harmadszor.)

Szombat d. u. 5: **Művészpár** (Olcsó helyárakkal.)

Este 9: **Havasi napsütés.** (Negyedszer.) Vasárnap d. u. 3: **Kék róka.** (Olcsó helyárakkal.)

Délután 6: **Francia szobalány.** Este 9: **Havasi napsütés.** (Ötödször.)

Mozi

SELECT MOZGÓ: A négy kém. Izgalmas kémfilm, fősz.: Péter Lorre, Madeline, Carrol, Robert Young.

ROYAL MOZGÓ: I. Puskin fiatalsága. A szovjet film remeke. II. Az utolsó állomás. Fősz.: Bob Baker. Hétfőn utoljára: Játékfeleség és Az utolsó állomás duplaműsorral.

RIO MOZGÓ: (volt Munkás Mozgó) Február 9-14-ig. 3, 6 és 9: Két sláger. A zendai fogoly. Fősz.: Roland Colman, Madeline Carroll és Douglas Fairbanks jr. II. A vadon kiáltása. Dzsungel dráma. Fősz.: Noah Berry.

EDISON MOZGÓ: 5 film. Izgalom. 1.50. számú kabin. Conan Doyle filmremek. Carola Lombard és Fred Mc. Murray. II. Bulldog Drumond megmenekül. Detektivfilmek királya Ray Milland-dal. III-IV-V Audioskop, Jurnal, Miki Maus. Jön: A nagy szenvedély és Garry Cooper.

URANIA MOZGÓ: Hófehérke és a hét törpe. Walt Disney tündérian szép filmje

CAPITOL MOZGÓ: Premier: A vágyak valcerea. Fősz.: Yvonne Printemps és Pierre Preanay.

LEGÚJABB SPORI

GYŐZÖTT A LENGYEL ÖKÖLVIVÓ CSAPAT MAGYARORSZÁG ELLEN. Poznanból jelentik: Lengyelország válogatott ökölvívó csapata 14:2 arányban győzte le Magyarország ökölvívóit.

SVÁJC—PORTUGÁLIA 4:2 (2:1). A Lisszabonban megtartott futballmérkőzést a svájci csapat biztosan nyerte.

Kérjen mindenütt ADY 101-es harisnyát 79 lejért

Hírek

NAPTÁR. 1939. Február 14., Kedd.
Róm. kat.: Bálint vt. Prot.: Bálint.
Ort.: Azentie. Izr.: 25 Sevath.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

ELÉG VOLT

Mezitlábás, gyapjashajú, fekete ember állít be a zanzibári Grand-Hotel éttermébe. Lábán kélő van, fején címlinder, orrában aranykarika. Ebédet rendel.

Ebéd után odamegy hozzá a pincér, udvariasan fenniskalóval kínálja meg. — Kösönöm, nem kérek többet — feleli a vendég — kettőt már megettem.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Február 11-én, szombaton reggeltől február hó 18-án szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Unicorn, Unirii-tér; Demeter Corneli, Cal Moșilor; Somlea Mihail, Regele Ferdinand-ut; dr. Cseresznyés, Călea Marechal Fosh.

— JÓ ÉS OLCSÓ BŐRT ÉS TALPAT Kozák bőrüzletben kaphat. Cluj, Piața Mihai Viteazul 15.

Rosszullét ellen Diana sósborszes be-dörzsölés.

— Kimutatást kötelesek benyújtani az összes iparvállalatok forgalmi adó alá eső termékeikről. A kolozsvári kivetési pénzügyigazgatóság 40095 sz. alatt hirdetményt bocsátott ki, amelyben felhívja mindazokat a vállalatokat, amelyek forgalmi adót kötelesek fizetni Kolozsvár város és vármegye területén, hogy a vonatkozó törvény rendelkezései értelmében kötelesek félévenként termelési kimutatást benyújtani, amely feltünteti a január elsejétől június 30-ig, illetve július 1-től december 31-ig termelt és forgalmi adó alá eső termékeiket. Ezek a kimutatások a pénzügyminisztériumnak 217871-934 illetve 236949-1934, szám alatt kibocsátott rendeletében előírt alakban készítendőek el. A vonatkozó kimutatás űrlapjai a könyvkereskedésekben kaphatók. A kimutatásokat két példányban kell kiállítani és a kivetési pénzügyigazgatóságnak a Cuza Voda-tér 4. szám alatt, az első emeleten, a 13. számú szobában levő iktatóhivatalba kell beadni.

— A craiovai vámhivatal visszaéléseket elkövetett tisztviselői kötelesek megtéríteni az állam tízmillió lejes kárát. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium a maga részéről jóváhagyta azokat a büntető szankciókat, amelyeket a craiovai vámhivatal súlyos szabálytalanságokat elkövető tisztviselői ellen eddig foganatosítottak. Felfüggesztették állásából Gheorghe Luca vámvézerfelügyelőt, Statescu Alexandru, Gaspar Alexandru, Marin Gheorghe, Șufan Toma, Darvarescu Leonte, Anghel Ioan és Nitulescu vámtisztviselőket, akik különböző szabálytalanságokat elkövetésével 11 millió lejtel károkoztattak meg a román államot. A pénzügyminisztérium elrendelte azt is, hogy úgy a büntösek talált vámtisztviselők, mint pedig a dolji pénzügyigazgatóságnak velük összejáró tisztviselői egyetemlegesen térítsék meg a román állam több mint 10 millió lejtel meghaladó kárát.

Szerelmi tragédia két halottal

(BUDAPEST.) Tisztázatlan háttérű kettős halálos szerelmi drámát fedeztek fel tegnap este a Kenyérmező ucca 3-a. számú házban. Az első emelet 14. sz. lakásban lakott Amber, Adolf 43 éves úrvénk különváltan élő felesége. Az asszony az Odeon-moziban volt jegyesedőnő. Tegnap délután nem jelentkezett a moziban, keresni kezdtek, felmentek a lakására is, az ajtót azonban zárva találták. Azt gondolták, hogy elment hazulról, ezért szóltak a házmeesternek, aki figyelni kezdte a lakást. Este 10 óráig, kapuzárásig nem érkezett haza Amberné. A házmeester gyanusnak találta a dolgot, rendőrt hívott, aki felnyitották a lakás ajtaját.

A hálószobában az ágyon holtan találták az asszonyt. Fejének baloldalán lőtt seb volt, körülötte alvadt vér. A halálos lövés egészen közelről érhetette Ambernét, mert a seb körül pörkölődés nyomai látszóttak. A revolvergolyó kimeneti nyílását nem találták meg. Az ágy közelében, a földön fekve talál-

tak egy halott férfit, akinek jobb halántékán szintén lőtt seb volt. A revolvergolyó kimeneti nyílását itt sem találták meg.

A halott férfi zsebében Gazdacsko János 42 éves asztalos nevére szóló levelet találtak a Rottenbiller ucca 37-b. számú házba címezve. A szobában az egyik asztalon levél feküdt, amelyet a férfi írt. Mindössze egy sor volt: „Közös elhatározással megyünk a halálba.” A revolvert a férfi közelében a földön találták meg.

A szomszédok elmondották, hogy a különváltan élő asszonynál sűrűn fordult meg a férfi, akiről azonban nem tudják egészen bizonyosan, hogy azonos-e a levelek címzettjével Gazdacsko Jánossal. A férfi nem lakott ugyan az asszonynál, de egész napját nála töltötte. Az utóbbi időben sokat veszekedtek s a férfi állítólag egyszer mefenyegette Ambernét, hogy le fogja löni.

Végkiárusítás ♦ Csak rövid ideig

BENCZE PARFUMERIA
PIAȚA UNIRII 16. SAROK

Féláron vásárolhat. Figyelje kirakati óráinkat.

— Agglegényadó a leányanyák támogatására. Érdekes előadásorozatot tartott a debreceni Anyák Iskolája, amelyen Händel Vilmos egyetemi tanár, a keresztény nemzeti liga elnöke, rámutatott arra, hogy a falusi népet rá kell nevelni az orvosi segítség igénybevételeire és megszervezni a vidék közegészségügyiét, a házasságok számát szaporítani kell és még azt az anyát is tisztelni, becsülni és védelmezni kell, aki nem törvényes keretek közt szülte a gyermekét. Az előadásban résztvevő közönség teljesen magáévá tette Händel professzor érdekes javaslatait: indítsanak országos akciót az agglegényadó bevezetésére, amelyből elsősorban a leányanyákat támogassák és a törvénytelen atyákat kötelezzék, hogy nevüket engedjék át gyermeküknek.

PRÁGÁBAN ÜLÉSEZIK A KK-BIZOTTSÁG. Prágából jelentik: A Közép-európai Kupa-bizottság március 4-5-én tartja ülését a cseh fővárosban. A két-napos tanácskozásokon Romániát dr. Luchide Octav, a román labdarugószövetség főtitkára fogja képviselni.

LEZÁRULT A NEVEZÉS A MŰKORCSOLYÁZÓ VILÁGBAJNOKSÁGOKRA. Budapestről jelentik: A férfi és páros műkorcsolyázó világbajnokságok, amelyek lebonyolítására a hét végén kerül sor a magyar fővárosban, nevezési zárata lejárt. A páros versenyre 11, a férfi világbajnokságra 13 nevezés érkezett.

SELECT MOZGÓ

Ma, hétfőn: rendkívüli premier!

A négy kém

Izgalmas kémfilm, szenzációs fordulatokkal, főszerepekben:

Péter Lorre

Madeleine Carroll és Robert Young

IGLÓI GYŐZÖTT A BERLINI FEDETTPÁLYA VERSENYEN. Berlinből jelentik: A nemzetközi fedettpálya atlétikai viadal során Iglói, a kitűnő magyar atléta 8 p 45.2 mp-es idővel győzött a 3000 méteres síkfutásban, 2. Ertel német 8 p 45.6 mp, 3 Erberhardt német.

ISMÉT ÁRUSITHATÓ RÉZTÁBLA A KAPU ALATT c. kiváló Cronin regény az utóbbi évek egyik legnagyobb könyvsikere. Nemcsak itt nálunk, hanem Amerikában is óriási tetőzést váltott ki a regény az olvasók körében. Egy orvosnak regénve ez, aki szakítani akar a régi orvosi elvekkel, amelyek már elavultak a mai modern világhoz képest. Harcolnia kell minden erejével. Egy pillanatban már úgy látszik, hogy ő kerül társai befolyása alá. Már-már ott tart, hogy küzdelmét feladja és elbukjon. De újra kezdi az életet...

Előadás néhol Mária királynéről Romában

(RÓMA.) A római román iskola évi előadásorozatának megnyitása alkalmával Panaitescu M. professzor, az iskola igazgatója nagy beszédet mondott, amelyben Mária királyné életét és művészetét jellemezte. Meleg szavakkal emlékezett meg a nagy halott kiváló tevékenységéről, amelyet irodalmi, művészeti téren fejtett ki, valamint munkásságáról, amellyel nagymértékben hozzájárult az új Nagyrománia megeremtéséhez. Az előadást igen előkelő közönség, köztük ismert olasz művészek, diplomaták és a római román kolónia tagjai hallgatták végig és jutalmazták elismerő tapsokkal az előadót.

Pazarul sikerült a KAC Alléla-bálja

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Így kezdődött: Szombaton este 10 óra tájban egymásután felezték az autók a Newyork-szálló előtt. A gépkocsikból estélyruhás hölgyek és urak szálltak ki. A portás feszesen szalutált az elegáns vendégeknek, akik frakkos rendezők sorfala között vonultak be a szálló káprázatos fényárban tündöklő báltermébe. Minden csupa ragyogás ebben a békebeli milliőben. Suhogó selymek, színes bársonyok, vakító plazatronok pazar színkeveréke hullámla a tükörfényes par-ketten. Pontban 10 órakor megszólaltak a kúrtók. Megkezdődött a táncosok színpompás felvonulása pálcás-bukétás urak vezetésével. Külön menetet alkottak az elsőbálos lányok, akiknek soraiban messzi vidékek virágai is felvonultak. Amikor a látványos felvonulás megtörtént, Kőrösi Dú-dus vonója alatt felcsattant a Darutollas-csárdás. Táncra perdült a bálterem. Pillanatok alatt forró, békebeli bál hangulat uralkodott. A nap már magasan ragyogott az égen, amikor még mindig táncolt a bál közönsége s csak a takarítószerényzet megjelenése vetett véget a mulatozásnak. Így végződött.

A nagysikerű atléta-bálon megjelent hölgyek díszes koszorujából a következők neveit sikerült feljegyeznünk:

Schell Erzsébet, Botos Jánosné, dr. Butyka Aladárné, Haradi Nagy Ilona, Kemendy Andorné, Kemendi Gladis, Vargha Emilia, Varga Etelka, Szabó Sárika, Kovács Eva, Szabó Józsefné, Hertelendy Mária, Balázs Dodó, Balázs Mártonné, Balázs Bözsi, Incze Judit, Dócziné Berde Amáli, Szász Judit, dr. Somodi Andrásné, dr. Somodi Istvánné, Dunky Béláné, Dunky Éva, Baumgarten Ada, Mihályffy Rita, Mihályffy Eszter, Mihályffy Andrásné, Radó Klára, Radó Évi, Rader Klára, dr. Jancsó Ödönne, Péterffy Erzsébet, Deák Éva, Pohl Béláné, Somnarszky Klára, László Kató, Bernáth Margit, Kun Józsefné, Várady Albertné, ifj. Szele Mártonné, gr. Logothethy Oretné, gr. Logothethy Éva, Szopos Sándorné, Keresztes Gé-záné, Csoma Ilona, Hargitay Bertalan-né, Hargitay Marika, gr. Teleki Ella, dr. Kovács Sándorné, Nagy Domokosné, Kerekes Károlyné, Lupu Romuluszné, Fekete Nagy Berta, dr. Steiner Pálné, Steiner Judit, Nagy Miklósné, Vigyázó Lászlóné, Krenner Éva, Miklós Margit, Czibula Elza, Bárány Lajosné, Bocsánczy Mária, László Edó, dr. Keppich Ákosné, Félegyházi Józsefné, Nagy Edit, Nagy Emma, Blazsik Sándorné, Blazsik Sári-ka, gr. Kun Ilona, gr. Kun Zsigmond-né, dr. Lám Istvánné, Lám Ili, br. Huszár Mónika, Fráter Judit, Tordai Mihályné, Szentkirályi Sárika, dr. Szentkirályi Samuné, Fetter Károlyné, br. Gertrud Werszedes, dr. Berényi Dezsőné, Zsombori Sándorné, Zsombori Buba, Herczeg Czika, Slakovits Sándorné, dr. Veress Ferencné, Kozma Ödönne, br. Kemény Jánosné, Mrs. Dunican Elisabeth, Zeyk Mária, gr. Bethlen Lászlóné, Lakatos Istvánné, Balla Györgyné, Kövesdy Erzsébet, Sándor Judit, Bássa Éva, Kamilla Kroner, Király Józsefné, Király Lili.

— Disztagokat választott a Népki-sebbségi Újságíró Egyesület Aradon megtartott elnöki tanácsülése. Arad-ról jelentik: A Romániai Népki-sebbségi Újságírók Egyesülete elnöki tanácsa vasárnap Aradon, Sárkány Gábor országos elnök elnökletével ülést tartott, amelyen nagvfontosságú szakmai kérdéseket tárgyaltak le. Az elnöki tanács örömmel vette tudomásul azt, hogy Kolozsváron hosszak tárgyalások után az újságíróknak sikerült kollektív szerződést kötniök és egyben elhatározta az elnöki tanács azt is, hogy ezt a kollektív szerződést a helyi viszonyokhoz alkalmazkodó rugalmassággal és az arányos feltételű munkarend és kötelezettség vállalásának szellemében legkésőbb hat hónapon belül országos jelleggel is megkötö. Az elnöki tanács egyhangúlag és nagy lelkesedéssel az egyesület disztagjaivá választotta meg Gafencu Grigoret, Románia külügyminiszterét, Titeanu Eugen sajtó miniszterét és gróf Bánffy Miklóst, valamint Hans Ottó Róthot, a Nemzeti Újságírók Frontja magyar, illetve német alosztályának elnökét.

A földművelésügyi miniszter Kolozsváron

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Előkelő vendége volt tegnap Erdély fővárosának. A Nemzeti Újjászülés Frontja szmostartományi és kolozsmegyei tagozatai vezértitkárainak kinevezésével kapcsolatosan Kolozsvárra érkezett Cornateanu földművelésügyi miniszter, akit az állomáson a tartomány és megye hatóságainak képviselői fogadtak mélyen. A földművelésügyi miniszter látogatást tett a kolozsvári mezőgazdasági akadémián, ahol dr. Ciomac vezérfelügyelő és az akadémia tanári karának, valamint a mezőgazdasági szolgálat vezetőinek részvételével beható tárgyalásokat folytatott le. Az értekezleten Sescioreanu elnökölt, akinek javaslatára hódoló táviratot küldtek II. Károly király Őfelségének. Az értekezleten nagyszabású beszédet mondott Cornateanu miniszter is, aki hangsúlyozta, hogy a romániai mezőgazdaságot új alapokra kell fektetni és a mennyiségi és minőségi többtermelésre beállítani. Délben a miniszter tiszteletére díszvendég volt az Automobil Klubban, amelyen számos felkészöntő hangzott el.

Eltört a kormánycsapágó: felborult az autóbusz

Súlyos autóbuszbaeset történt tegnap reggel Kolozsvár közelében. A Kolozsvár és Szilágycseh közötti útvonalon személyszállításokat lebonyolító 611. Cluj jelzésű autóbusz, amelyet Albert Mihály sofőr vezetett, vidékről jövet Kolozsvár közelében — midőn egy fahídon haladt át — kormánycsapágótörés következtében leborult az árokba és három utas könnyebben megsérült. A telefonon értesített Cristolceanu autótulajdonos nyomban két autóbust indított a baleset színhelyére, hogy a sérülteket és a többi autótárasokat Kolozsvárra szállítsák. A sérültek, miután a klinikán sebeiket bekötötték, tovább folytatták útjukat, mert állapotuk nem súlyos. Az ügyben a kolozsvári rendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítása, hogy a balesetet kit terhel a felelősség.

Eltört a vonat a keletgyári tisztviselőt

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Halálos vasúti szerencsétlenség játszódott le tegnap virradólag a javítóintézet épülete közelében. Tegnap reggel telefonon értesítették a központi rendőrséget, hogy a vasúti töltés mellett egy ismeretlen férfi hullája fekszik. A kiszállított rendőrtiszt és Hossu dr. kerületi tisztifőorvos megállapították, hogy a Ducas Zoltán Str. Reg. 83. Infanterie 6 szám alatt lakó 27 éves magántisztviselő a vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a szerencsétlen sorsú fiatalember valószínűleg a vasúti töltésen akart áthaladni, s közben elütötte valamelyik vonatot. A tisztiorvos megállapítása szerint a tragikus sorsú magántisztviselő, aki évek óta a Luncii telepen levő ecset és kefégyár szolgálatában állott, belső vérzés következtében halt meg. Zuhánás közben ballába és balkeze is több helyen eltört. A kiszállított bizottság intézkedésére a holttestet becsomagolták a törvényszéki bonctani intézetbe. A kihallgatások során az áldozat egyik Kolozsváron lakó rokona azt a felvilágosítást adta, hogy rokonát többször figyelmeztette, hogy óvatosan haladjon át a vasúti töltésen, mert rövidlátó és gyámoltalan. Valószínű, hogy szombaton este, amikor szolgálatából hazatérőben volt, történhetett a halálos szerencsétlenség.

— Rendőrségi hír. Nagy János Traian ut 15. szám alatt lakos ma délután bejelentette a központi rendőrségnek, hogy Zoltán nevű 17 éves fia néhány nappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt. A rendőrség bünyügyi osztálya körözövelé útján nyomoztat az eltűnt fiatalember jelenlegi tartózkodásának megállapítása érdekében.

Összeesküvést szőtt Calinescu belügyminiszter ellen a volt legionisták terrorista csoportja

Letartóztatták az összeesküvőket

(BUCURESTI.) A fővárosi rendőrség már hosszabb idő óta nyomoz a volt legionisták egyik csoportja után, amelynek tagjai 20-26 éves fiatalok, különböző foglalkozásúak és vidéki városokból gyűltek össze Bucurestiben, hogy tevékenykedjenek a tiltott legionista mozgalomban.

Február 8-án, szerdán este ezeken a fiatalok rajtaütöttek a főváros egyik házában, ahol titkos gyűlést tartottak és valamennyiüket letartóztatták. Az összeesküvők ellenállást fejtettek ki a karhatalom tagjaival szemben, fegyvereikből több lövést adtak le a rendőrökre. Az egyik rendőr tüdőlövést és fejlövést kapott.

A rendőrség heves közdelem után ártalmatlanná tette a terrorcsoportot, majd házkutatást tartott, amelynek során számos önműködő és ismétlőrevolvert, kézigranátokat, ezer darab különböző kaliberű fegyverbe való töltényt, öt kilógrom nitroglicerint, két robbanóanyagot és két kliógram, a petárdák felrobbantásához használt kénvegyületet találtak.

A rendőrség a vizsgálat és a nyomozás során megállapította azt is, hogy a terrorista csoport még az elmúlt év

decemberében összeesküvést szőtt Armand Calinescu miniszterelnökhelyettese ellen. A merénylet végrehajtási módozatainak megállapításáról több titkos ülésen tanácskoztak. A merényletet az eredeti terv szerint január 6-án, vizkereszt ünnepe előtt akarták elkövetni Armand Calinescu ellen, de a gaztett végrehajtását megakadályozta a gondos felügyelet és a lelkiismeretes elővigyázat.

A terrorista csoport tagjai január 6-ika után is többször tanácskoztak. Megfigyelőket állítottak fel, kémeket, akik a merénylet színhelyének helyi viszonyaival akartak megismerkedni és főleg azt szerették volna megtudni, hogy Armand Calinescu miniszterelnökhelyettes hivatalos gépkocsija hol szokott megállni, hol szokott huzamosabb ideig tartózkodni a kormányhelyettes miniszterelnöke milyen helyeken szokott leggyakrabban megjelenni? Ennek alapján akarták kijelölni azt a helyet és időpontot, amikor Armand Calinescu életére törtek volna.

RÉSZLETES VALLOMÁS
A letartóztatott terrorista kihallgatásuk során részletes vallomást tettek és mindegyikük ismertette azt a szere-

pet, amelynek betöltése a gaztett végrehajtásával kapcsolatosan rá várt volna. A rendőrség és az állambiztonsági hivatal széles körben folytatja a nyomozást annak megállapítása érdekében, hogy a terrorista csoportoknak kik voltak a bűntársai és ezeknek milyen szerepük volt a tervezett merénylet előkészítésében. A rendőrség ezenkívül a letartóztatásban levő terrorista pontos személyazonosságának megállapítására törekszik, ugyanis alapos a feltevés, hogy a volt legionisták hamis személyi adatokat mondtak be és hamisított igazolványokkal kísérik meg tévútra vezetni a nyomozó hatóságokat.

A Rador távirati iroda legújabb jelentése szerint a letartóztatásban levők egyrésze hétfőn töredelmes, beismerő vallomást tett és részletesen ismertette annak a megdöbbentő merényletnek a tervét, amelynek Armand Calinescu miniszterelnökhelyettes sajnálatos áldozatul esett volna, de a gaztett előkészítésében a fővárosi rendőrség és állambiztonsági hivatal vezetőinek és közgeinek ébersége és gondos elővigyázatossága megakadályozta a terrorista csoportot.

Irország minden feltétel nélkül elismeri Franco kormányát

Új terv a zsidó menekültek letelepítésére

(DUBLIN.) Az ir szabadállam kormánya elhatározta, hogy elismeri Franco kormányát. Erre való tekintettel haladéktalanul követet küldenek a nemzeti spanyol kormány székhelyére. Ez a hír annál inkább érdeklődésre tarthat számot, mert Irország tudvalevőleg a brit világbirodalom szerves részét képezi. Az ir kormány döntése tulajdonképpen szembefordulás az angol kormánnyal.

A ZSIDÓ MENEKÜLTEK ÜGYE

(LONDON.) Winterton lord, az eviani menekültügyi konferencia állandó bizottságának elnöke tegnap hosszasan tárgyalt Ravlinnal, az amerikai menekültügyi megbízottal. Ravlin tudvalevőleg Berlinben járt és a zsidó menekültek kérdésében több ízben megbeszélést folytatott illetékes német ténnyel. A német kormány hozzájárult

ahhoz a tervhez, hogy 200 ezer zsidót telepítsenek ki különböző tengerentúli területekre. Az ő feladatuk az lenne, hogy létalapot teremtsenek a maguk és hozzátartozóik számára, akiket azután később kivinnének. Ugyancsak a német kormány azt javasolja, hogy a németországi zsidó vagyontokat vegyék egységesen számba és ebből külön alapot létesítsenek, amelyből fedezzék a kivándorolni akaró többi zsidók utiköltségét.

MADRID ÁGYUTÜZBEN

(MADRID.) A nemzeti csapatok tüze sége tegnap hevesen bombázta a várost. Az ágyutüzben 16 ember meghalt, 25 súlyosan megsebesült. A város területén 102 bomba robbant fel.

(MADRID.) A köztársasági csapatok főhadiszállása hivatalos jelentésében arról számol be, hogy vasárnap éjjel a köztársasági csapatok arcvonalán nem

történt említésreméltó esemény. A nemzeti repülőgépei bombázták a Valencia tengerparti környékét és több polgári lakost a ledobott bombák megölték. A nemzeti repülőgépek bombázták Alicante és Jativa városokat is.

NEM KIVÁNATOS ELEMÉK

(PÁRIS.) A francia területre lépett menekültek között olyanok is vannak, akik nem kívánatosak Franciaország szempontjából. Ilyen például Enrico Ronas Garcia, a barcelonai politika rendőrség főnöke is, aki állítólag valószínűs rémuralmat tartott. Több francia állampolgár is letartóztatott és bizonyos források szerint kivégezték őket. A francia kormány rendeletére letartóztatták úgy őt, mint Jordant, akit hasonlóan számos kivégzés elrendelésével vádolnak.

A KÁRPÁTALJAI VÁLASZTÁS

(HUSZT.) A kárpátaljai képviselőválasztás pontos eredménye még ismeretlen, de a már eddig is beérkezett eredményekből megállapítható, hogy az ellenzék a görög keleti vallású vidéken erősebb, míg a kormánylistára a katolikus lakosság szavazott többségben. Huszton a kormánylistára 6208-an szavaztak, míg az ellenzéki listára 2122 nemmel szavazott.

Letartóztatták a gépkocsi-vezetőt, aki halálra gázolta Steiner főmérnököt

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Lapunk más helyén beszámoltunk arról a végzetes kimeneteli gázolásról, amely vasárnap délután 5 órakor történt a Reg. Ferdinand uton. Steiner Izsó vasúti ny. főmérnök halálos autószerencsétlensége ügyében a rendőrség nagy erővel folytatja a nyomozást, amelynek során megállapítást nyert, hogy a gépkocsi vezető Schmatting János sofőr kimerült állapotban ült fel a gépkocsira. Megelőző éjjel állítólag mulatott, alig aludt valamit és bágyadtan, álmosan ült a gépkocsi kormánykereke mellett. A kimerült emberen olyan álmosság vett erőt, hogy a kormány mellett pillanatnyilag elszunyokált. Ebben a végzetes pillanatban következett be a tragikus szerencsétlenség. A rendőrség Schmatting János sofőrt letartóztatta és átadta az ügyészségnek.

Sokezer méter ivette selyem

maradék már 35 leitől az

ABE

olcsó textiláruházban
Cluj, str. Gen. Neculcea 1

Rablógyilkosságot követelt el a tízenöt éves bécsi fiú

(BÉCS.) Vakmerő revolveres rablótámadást hajtott végre egy 15 éves fiú fényes nappal Bécs 16-ik kerületében. Kurt Denifles, a 15 éves rablógyilkos előreszegzett revolverrel rontott be Plachatta órárs és ékszerész üzletébe és követelte, hogy azonnal adja át az üzletében levő ékszereket.

Az órárs nem ijedt meg a revolvertől és a fiura vetette magát, mire az három lövéssel leterítette. A fiatal rablógyilkos ezután zsákmány nélkül kirohant az üzletből, de egy éppen arra haladó SS gárdista utána vetette magát és elfogta. A szerencsétlen őrmester röviddel kórházbeszállítás után belehalt sérüléseibe.

A pisztolypárbajozó lady dzsungelházassága

(LONDON.) Az angol lapokban nemrég egy házassági hír jelent meg: „Lady Edmée Owen és Captain Werner Mac Coll házasságot kötöttek.”

Bár sokan olvasták a híradást, nem emlékeztek már arra, hogy Lady Owen nem is olyan régen — alig 20 év előtt — ünnepelt színésznő volt Londonban, akit a legelőkelőbb társaság urai is csak félfő hódolattal mertek megközelíteni. A szűkszavú hymenhir nem árulta el, hogy a házasságot Staun Creekben, Brit Hondurasban, vagyis a dzsungel keleti közepén kötötték meg és hogy a vőlegény a birt hondurasi telepek kerületi főnöke.

Csak hetek múltán szűrődtek át hírek arról, hogy ez a dzsungelházasság milyen külsőségek között ment végbe és ekkor kezdtek elmélkedni afölött, hogy vajjon csak spleenről van-e szó, vagy pedig valamely más körülmény készítette a ladyt arra, hogy nászruháját tigris, krokodil és óriáskigyók bőréből készíttesse és hogy a lakodalmón az anglikán papon kívül más fehérember jelen ne lehessen. A benszülöttek nagy ünnepélyességgel ülték meg a fehér Massa és a sápadtarcu Lady nászát és ajándékokat is hoztak: csövescukrot, gyümölcsöt, tojást, gyógyító amulettet, sivitő malacokat, de egy trópusi vadló is szerepelt az adományok között.

Benszülött szabóművészek készítettek a Lady nászruháját a két tunikát, amelyet krokodil- és kigyóbőrökkel ékesítettek. Aki kigyóbőrt hord a testén, arról — így gondolják a boldog feketék — büntetlenül nem lehet rosszat beszélni, de aki evuttal krokodilbőrrel is övezi magát, azt alattomos támadás nem érheti. A menyasszony pellerinje tigrisbőrből készült, mert — ezt is jó tudni — amelyik hölgy az esküvőjén tigrisbőrt borít a vállára, az testben és lélekben mindenkor erős marad.

A diszes esküvő után a házaspár a nászvendégek kíséretében a Punta Cordában levő blokkházba vonult vissza. A fáma azt mondja, hogy innen soha nem kívánnak többé visszatérni a kulturvilágba. Ez a híradás döntő volt, most már tudták, hogy kiről van szó. Ha még nem merültek is fel eddig kértelylek Lady Edmée Owen elhatározása felől, az a hír, hogy soha többé visszatérni nem akar, világosságot derített a rejtélyes házasság hátterére.

Hamarosan kiderült, hogy a művésznőt valamikor Edmée Dormeuil-nek hívták és hogy ekkor hódította meg London városát, valamint Sir Theodore Owent, a multimilliomost Sir Owen 1926-ban meghalt és és feleségének mintegy 100.000 font örökséget hagyott. Ezután történt, hogy a párisi főrangú társaság egyik hölgytagja nem megfelelően nyilatkozott a Lady hitvesi hűségéről. A hölgyek Versaillesben pisztolypárbajt vívtak és Lady Owen súlyosan megsebesítette ellenfelét.

— Kisbabát vár a holland trónörökös. Hágából jelentik: Hivatalos közlés szerint Julianna holland trónörökös ez év augusztus közepére öröndetes családi esemény bekövetkezését várja.

Mi lesz a könyvelőkkel? Uj szervezetet állítanak fel a könyvelők részére — Tiszteletben tartják a szerzett jogokat

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Elsőnek ismertette a „Jóestét” azt a törvénytervezetet, mely szerint az egész országra kiterjedő hatályú gazdasági szakkamarát állítanak fel.

Ennek a kamarának három alosztálya lesz. Az első alosztályban a magánvállalatok vezetésére hivatott szakemberek, valamint a kereskedelmi tudományokban egyetemi végzettséggel rendelkező egyének vesznek részt. Ennek az alosztálynak a tagjait illeti meg majd az a kiváltság, hogy a részvénytársaságok igazgatósági tagjai, valamint a nagyobb magánvállalatok vezetői közülük fognak kikerülni.

A második alosztály tagjait az autorizált könyvelők és könyvszakértők fogják alkotni. Ennek az alosztálynak a kebelén belül két főcsoportot ismernek el: az akadémiai végzettséggel rendelkező könyvelők felsőbb csoportját, valamint az alsó csoportot azok számára, akik csak az alsó, vagy felső kereskedelmi iskolákat végeztek el. Ennek a beosztásnak az a fontossága van, hogy a felsőbb csoport tagjainak több jogai lesznek és valószínűleg ők kapnak felhatalmazást arra, hogy a nagyobb vállalatoknál könyvelői munkakört betölthessenek.

A gazdasági szakkamara harmadik alosztályához a szövetkezetek szakképzett tisztviselői fognak tartozni.

Természetesen ez a tervezet nagy feltűnést keltett az érdekelt könyvelők körében, akik számára egzisztenciális kérdés a szakkamara megszervezésének ügye. A könyvelői testület, amely még 1921-ben alakult meg és azóta úgy az autorizált könyvelőket, mint a könyvszakértőket magában foglalja, részletesen foglalkozott a szakkamara felállításának tervével és erre nézve a következő javaslatot tette:

A szakkamara könyvelői alosztályát osszák fel több fokozatra, aszerint, hogy a könyvelők milyen végzettséggel és gyakorlattal rendelkeznek. Esetleg írjanak elő vizsgákat is, amiképpen ez a mai rendszer mellett is érvényben van. Kéri a könyvelői testület a szerzett jogok feltétlen elismerését. Ennek megfelelően a szakkamara könyvelői alosztályának tagjai lesznek mindazok a könyvelők is, akiket az 1921. évi törvény életbeléptetése alkalmával a könyvelői testületbe szerzett jogaik alapján felvettek, noha nem volt meg az az iskolai végzettségük, amelyet az újabb felvételeknél már megkövetelnek.

A könyvelői testület a gazdasági szakkamara törvénytervezetének további módosítását kívánja abban az értelemben, hogy a magánvállalatokra nézve ne legyen kötelező a szakkamara munkaközvetítésének igénybevétele. A tervezet ugyanis úgy intézkedik, hogy a magánvállalatok úgy az igazgatósági tagok és a vállalati vezetők, mint a könyvelők alkalmazásánál, illetve megválasztásánál kötelesek a szakkamara által kijelölt egyéneket elfogadni, illetve alkalmazni.

A törvénytervezet előkészítő bizottságának az az elhatározása, hogy a szakkamara törvénytervezetét közölje az illetékes érdekképviselettel, arra enged következtetni, hogy az érdekeltek részéről megnyilvánuló kíváncsiságot figyelembe is fogják venni. Valószínű ennélfogva, hogy az első törvénytervezet még jelentékeny módosításokon fog átmenni, mielőtt törvényerőre emelkedik.

Az új törvény életbeléptetését és a gazdasági szakkamara megszervezését egyébként a közeli hetekre várhatjuk.

A rézbőrű ember feltámadása

Minapában newyorki távirat jelentette, hogy a „Vörösrézbőrű Törzsek Üzleti Vállalata Rt.” tavalyi immár harmadik üzletét 14 millió lej tiszta haszonnal zárta. Ez a szűkszavú távirat csupán a menscalero-apacsok üzleti vállalkozásának eredményét jelenti, de ezen keresztül az Unió kormánya új indián politikájának diadalát is.

1934-ben John Collier szenátornak javaslatára az Unió kongresszusa megalkotta az úgynevezett Wheeler-Howard törvényt, mely felhatalmazta az Indian Office-t, hogy 2.000.000 dollárral új földterületeket szerezzen az indián rezerváció területének megnagyobbításához és tízmillió dollár erejéig korlátlanul hitelt nyújtson a törzseknek. A törvény alapján az összes rezervációban népszavazást tartottak és megkérdézték a rézbőrű férfiakat, hogy „do you want to help save yourselves?”

— akartok-e segíteni önmagatokon?

A rezervációk népe egyhangúan igenel szavazott és szentesítette a washingtoni Fehér Ház törvényét. Megindult tehát a lázas tevékenység mindenütt az Unió államaiban, ahol kisebb indián települések voltak. 1934-ben kezdődött az egyes rezervációk feltámadása s majd minden indián nép ugyanolyan eredményeket ért el, mint a menscalero apacsok üzleti vállalkozása.

Ötvenkét évvel ezelőtt alakult meg Philadelphiában az indiánok szövetsége, az „Indian Rights Association”, amely feladatául tűzte ki az indiánok gazdasági és kulturális felszabadítását a fehér ember elnyomása alól. Már Cooper Fenimore regényeiből ismerjük azt a kiméletlen hadjáratot, melyet az új hódítók a rézbőrűek ellen folytattak. Valósággal halomra gyilkolták őket, okkal, ok nélkül, csak azért, hogy területeiket, vagy állataikat elszedhessék.

A philadelphiai indián szövetség több mint fél évszázados munkája, különösen az „Indián Igazság” című lapjuk propagandája fokozatos eredményt ért el s nagy haladás volt már, mikor törvényen létesítették a rezervációkat. Azonban a rezervációk rendszere nem érte el a célját, mert ez a rendszer nem törődött az indián lelkeséggel, hagyományokkal, hanem minden áron a fehér ember lelkeségéhez akarta őket idomítani: civilizált yankeet akart belőlük nevelni. A rezervációknak nem volt meg a gazdasági alapja, nem tudták megakadályozni a szükségszerűen bémunkát vállaló indiánok kiméletlen gazdasági kizsákmányolását s az eredmény az lett, hogy mintegy 138 millió acre földjük kétharmad része — elzárlogosítás következtében — elveszett. Végtelen szegénység jutott osztályrészül önbizalmuknak is, elvesztették számuk rohamosan csökkent s valóságos meghasonlásban éltek megmaradt földjeiken. De hittek a rézbőrű ember feltámadásában. Új-Mexikó azték falvainak falainál néppel őrszem kémlelt keletre és várták a felszabadítót, aki majd visszaállítja az indián-nép szabadságát és jólétét.

A Wheeler-Howard törvény alapján John Collier lett az indián ügyek kormánybiztosa. Az ő vezetésével minden nép saját faji kulturájának kifejtésére törekszik. Legtöbbet fejlődött három év alatt a Roubi Mountains déli nyulványain elterülő Navajo-ország. Hatalmas nyájai vannak s a gyapjút mind maguk szövik fel, főleg szinompás, drága szőnyegekbe. A kormány kölcsön lehetővé tette, hogy mintegy 2 millió juhot cseréljenek át gyapjasabb fajtaakra. Az Unió sajt. és vajszükségletének nagy hányadát már ők éleltik ki és felújították a régi ezüstművésé-

get és agyagiparukat. Mintegy kétszáz négyzetmérföldnyi területen mintagazdaságot rendeztek be, ahol fontos, főleg a gyógyszeripar szempontjából jelentős növényeket termesztnek és kihalófélben levő hasznos állatok tenyésztésével foglalkoznak. Most építik új fővárosukat, a Window Rock-ot, köből, régi nemzeti ornamenseik alkalmazásával. Az építkezésekben csak navajo mérnök és munkás vesz részt.

Latin-Amerikában a spanyol népi faji türelmetlensége mélyen elnyomja az indiánokat. Ez a kiméletlen elnyomás már számos véres zendülést idézett elő. A legnevezetesebb volt a mexikói indiánok lázadása. Chilének Spanyolországgal vívott függetlenségi háborúja alatt egy francia kalandor, Aurelio Tournes fellázította az egyébként fegyverrel a mai napig meg nem hódított arauacánokat és az ő királysága alatt ki mondották az arauacon-ország teljes állami függetlenségét. Paraguayban tisztán alkotmányos eszközökkel az indiánoknak sikerült elérni, hogy guarani nyelvüket a spanyol államnyelvvel teljesen egyenrangúvá tették.

Mindezekről eltekintve, a délamerikai indiánok teljes gazdasági kizsákmányolásában és kulturális elhanyagoltságban tengnek-lengnek. Főleg cukornádágással foglalkoznak és a soruk a velük való bánásmód és ellátás tekintetében a rabszolgákra emlékeztet. Kivételt képeznek a tűzföldi shelkman-indiánok, akiknek ellátásáról és foglalkoztatásáról Don Rosco szaléziánusi gondoskodik. Legkizsákmányoltabb állapotban Bolíviában vannak az ottani kechua-indiánok, akiket Patino és Gould bányáiba kényszerítettek és bérük a pusztá létfenntartásra és a kukorica-sörre, a cichára is alig elegendő.

Délamerika több pontján már indián nemzeti komiték működnek és sajtópropagandával igyekeznek népiük gazdasági és kulturális felszabadítására és függetlenítésükre. A legjelentősebb ilyen komiték a montevideoi guarani-bizottság, melynek propagandája, ha mást nem, de a gazdag és irodalmi szépségekben bővelkedő indián közlekedő nyelv fenmaradását biztosította. Ugyanígy céllal alakítottak Braziliában a mai-puri-, guaicuru-, caraib- és miranha-indiánok nemzeti bizottságokat, egyelőre ugyan gazdasági céllal a kávéfázdák gazdasági tulkapásai ellen, de ezeknek a mozgalmaknak romantikus megnyilvánulási formáiban már imitt-amott a saját kulturális függetlenségük vágya és akarata is megnyilvánul.

A rézbőrű ember szemünk előtt feltámadt és visszaköveteli régi uralmát.

— 40 százalék paprika. 60 százalék festett liszt. Budapestről jelentik: Az állami vegyvizsgáló intézet ellenőrei Tóth Andor csepeli fűszerkereskedő üzletében hamisított paprikát találtak. A fűszerkereskedő azzal védekezett, hogy a paprikát jóhiszeműen vásárolta Kákonyi István ügynöktől. Kákonyit előállították a rendőrségen és megkezdték kihallgatását. Bevallotta, hogy Liget József gederlaci pékmesterrel együtt hamisította a paprikát oly módon, hogy 40 százalék valódi paprikát és 60 százalék festett lisztet keverték össze. Körülbelül öt mázsa hamisított paprikát hoztak forgalomba szegedi cégjelzéssel ellátott zacskókban Kákonyi Istvánt és Liget Józsefet őrizetbe vették.

— Százötven új csillag. Newyorkból jelentik: A Torontóban 1936 májusában megnyitott Dunlop csillagvizsgáló tudósai eddig 150 csillagot fedeztek fel, 500 csillag sebességét figyelték meg és közel 700 üstökös és hullócsillagot észleltek a csillagvizsgáló 74 hüvelykes óriási távcsövének segítségével.

— Négyezer fegyenc éhségstrájkja. Newyorkból jelentik: A san-quentini (Kalifornia) börtön 5300 főslya közül 4000 a rossz ellátás miatt éhségstrájkba kezdett. A börtön igazgatósága elrendelte, hogy esetleges zavargások elkerülése végett a foglyok kötelesek zárkájukban maradni, amíg újból megkezdik a rendes étkezést.

A BORZALMAK HAJÓJA

IRTA: E. A. RODRIGUEZ

(6.)

A kapitány sarkonfordult és visszatért régi helyére. Furdalt a kíváncsiság és elhatározta, hogy kikérdezzem őt új utitársamról.

— Ki ez a Bull nevű ember tulajdonképpen?

— Megvetően pillantott rám

— Ön állítólag újságíró és nem ismeri Bullt? Bull neve a szeszcsempészet idejében valóságos fogalom volt.

— Egyszóval gangszter?

— Mondhatjuk így is... Most bajba keveredett; régi társai megfenyegették, hogy megölik. A rendőrségtől bizalmas értesítést kaptam, hogy a gazfickó az én hajómon akar utazni. Nagyon meleg lehet a föld a talpa alatt.

— Miért nem tartóztatják le? Elvégre ez igazán a rendőrség dolga.

Karel vállalt vont

— Nyilván nem adtak ki ellene tartóztatási parancsot. Tudomásom szerint Bull még sohasem került nyilvánosságra a hatósággal. A legtöbb gangszternek az a tragédiája, hogy a társai akkor sem hagyják nyugton, ha már kikapcsolódott az üzletből és tisztességes életet akar kezdeni. Összintén szólva megsajnáltam szegényt. Biztosra veszem, hogy tisztességesen fog viselkedni.

— Magam is azt hiszem — mondtam nevetve és megráztam a kapitány kezét. Visszatértem Mary-hez és röviden beszámoltam a történetéről.

— Ez igazán pompás — mondta felcsillanó szemmel. — Egy hamisítatlan gangszter lesz az utitársunk.

Válaszolni akartam, de a hajósziréna elbődült és a súlyos horgonylánc csörögve kuszott fel a fedélzetre. A hajó megindult.

Mary fázósan összebb huzta kabátját.

— Menjünk le a társalgóba. Kezd hűvös lenni.

— Ahogy parancsolja — mondtam szolgálatkészen — bár nagyon kellemes itt kettesben a fedélzeten... Csodálatos este... a csillagok reszkető fénye...

— Elég — vágott közbe Mary hidegen. — A többi írja meg versben.

— Szereti a szerelmes verseket?

— Nem — hangzott a könyörtelen válasz.

Kénytelen voltam elismerni, hogy első udvarlási kísérletem nem kecsegtetett tulságos reménnyel.

III. FEJEZET.

A vacsoránál kitűnő hangulat uralkodott.

— Körülnéztem az étteremben és megállapítottam, hogy a Wrenn nővérek kivételével senki sem hiányzik. Az asztal végén megpillantottam Bullt is. A vacsora tiszteletére szmokingot huzott. Arca ragyogott a boldogságtól. Kitűnő étvágygal evett, helyesebben tömte magába az ételt. Bámulatraméltó ügyességgel csavarta villájára a makaront és hihetetlen rövid idő alatt eltüntette szájában. Közvetlenül Bull mellett ült az első tiszt, aki gépiesen evett és a világért sem pillantott volna fel tányérjáról. Reynolds körülmenyesen töltött magának a borból és elégedetten nézett keresztül a poháron.

— Kitűnő bor. Nem hittem volna, hogy ebben az öreg teknőben jó bor is akad.

— Sőt whiskyvel is szolgálhatok — mondta a kapitány és intett a pincérnek, aki rövidesen egy tekintélyes üveggel tért vissza.

Reynolds örömmel kapott a whisky után.

(Folytatása következik.)

10 PENGŐÉRT KIBÉRELTE AZ EGÉSZ VILLAMOST...

Nagyon becsapták Pesten Fazekas Sándor somogyi gazdát

Különös szencziója akadt tegnap délután a forgalmas Rákóczi-utnak. Egy 44-es villamos hirtelen lefékezett a nyílt pályán, a kocsiból hangos vitatkozás, derűtség hallatszott, majd a villamoskalauz haragosan leszállt, rendőrt hívott és hosszú vitatkozás után leszállítottak a kocsiról egy csizmás, nagybajuszú, gazdálkodó külsejű férfit, aki hangos méltatlankodással követte a rendőrt, kezében egy rózsaszínű ruhátári blokkfüzetet lobogtatva:

— Kibéreltem a villamost és punktum! — mondotta a gazdálkodó — Tíz pengőért kibéreltem, itt a jegyfűzet és nem akarnak odavinni, ahol dolgom van...

— Jó, jó — biztatva a felháborodott embert a rendőrtapintatos, elnéző nyugalommal — Csak jöjjön velem a kapitányságra, ott majd tisztázzuk ezt a dolgot és kap egy külön villamost

A 44-es végre elindult a rendőrpedig karonfogta a dohogó „villamosbérlet” és előállította a kapitányságra. Itt szabályszerűen jelentkezett:

— Alázatosan jelentem — mondotta — behoztam egy embert, aki azt állítja, hogy kibérelte a 44-es villamost. Hangos botrány rendezett, talán meg kellene vizsgáztatni a rendőrvosszal...

Az ügyeletes fogalmazó maga elé vezette a gazdálkodó külsejű férfit, aki nek vallomását azután csakhamar ki derült, hogy milyen kalandban volt része a Keleti pályaudvartól a Tisza-Kálmán-térig.

— Fazekas Sándor somogyi nagybajumi gazdálkodó vagyok — kezdte a „villamosbérlet” villámzó szemekkel. — Most érkeztem meg a Keleti pályaudvarra. Sok dolgom akadt itt Pesten... Hát, amint kiértem a pályaudvar elé, elszédített a nagy forgalom. Azt sem tudtam, merre menjek. Kezemben volt egy papíros, amire felírtam az elintéznivalókat, azt nézegettem a pályaudvar előtt, amikor hozzám lépett egy vá-

las, fiatalember: „Hova akar menni, bácsi?” — kérdezte jóakarón, mire én elpanaszoltam neki a bajomat. — No, szerencséje van magának, — mondotta a fiatalember, — itt vagyok én, mindjárt segítek. Legjobb lesz, ha kibérel egy villamost, azzal viteti magát ide-oda, míg minden dolgát elintézi. Tíz pengőért adok magának egy bérletet, majd aláírom, felül itt egy 44-es villamosra, megmutatja a kalauznak, elmondja, hogy hova akar menni, az majd körülviszi a városban, mindenütt megáll és megvárja és így olcsón elintézheti ezt a sok dolgot és még a szállást is megspórolhatja, mert estére visszahozza a villamos ide, a pályaudvarra...

— Tapasztalatlan ember vagyok kérem, megőrültem a dolognak, bár sok pénz tíz pengő egy magamfajta gazdának, de megváltottam a bérletet és fel is szálltam a 44-esre. Hát furcsállottam, hogy mások is utaznak rajta, hiszen az én villamosom volt, de gondoltam, majd a kalauz eligazítja a dolgot. Jön a kalauz, mondom neki: hát vigyen engem át Budára a Kelenföldi pályaudvar mellé.

— A kalauz nézett csak rám, mire én megmondtam, hogy kibéreltem a villamost. Meg sem nézte a bérletemet, lármázní kezdett, nem hitte el az igazamat és megállította a kocsit...

Fazekas Sándor még a rendőrségen is méltatlankodott a Beszkárt ellen és csak később értette meg, hogy szélhámosnak esett áldozatul. A becsapott gazda panaszaát jegyzőkönyvbe vették, megmagyarázták neki, hogy 10 pengőért nem lehet Pesten villamost bérelni...

— No már, kérem, — bucsuzott el a rendőrségtől Fazekas Sándor — akkor inkább már gyalog járok, ha nem lehet villamost bérelni Pesten...

A rendőrség megindította a nyomozást a pályaudvar környékén működő szélhámos után.

A kaposvári Hoffmann szerencsés esete a newyorki Hoffmannal

(BUDAPEST.) Hoffmann Jakab kaposvári bádógos és szerelő négy hónappal ezelőtt kivándorolt Amerikába, ahol a legbiztosabb előjelek közt kezd új életet.

Hoffmann Jakab földhözragadt sze-

gény ember volt feleséggel és két serdületlen gyermekkel. Kis vállalkozása egyre rosszabbul ment és mivel ahhoz a népcsoporthoz tartozott, amelynek kivándorlását a készülő új törvény minden eszközzel előmozdítani igéri, Hoff-

mann Jakab nem is igen remélhette, hogy egyhamar jobb üzleti konjunktúra segít majd rajta. Ezért már hosszabb ideje a kivándorlás gondolatával foglalkozott.

Amikor egyszer fennjárt Pesten, elment az amerikai követségre és érdeklődött a kivándorlás előfeltételei iránt. Megmagyarázták neki, hogy csak az esetben vehetik fel a kivándorlók kvótájába, ha jómódú rokona él Amerikában, aki anyagi garanciát vállal, hogy Amerikában nem szorul közsegélyre.

— Van önnek Amerikában rokona? — kérdezte a követségi tisztviselő.

— Igen — vágta rá habozás nélkül a kaposvári bádógosmester.

— Hol lakik? — hangozott a következő kérdés.

— Newyorkban.

— Tudja a közelebbi címét?

Hoffmann Jakab nem jött zavarba. — Azt bizony nem tudom, mert már évek óta megszakadt köztünk minden levelezés.

— Nézze, itt van a newyorki telefonkönyv, ha szerencséje van, megtalálhatja benne a Newyorkban élő rokona pontos címét.

Hoffmann Jakab félrevonult a vastkos kötetből és kikereszte a newyorki Hoffmannokat. Ekkor már föl is villant elméjében a zseniális ötlet, mely majd Isten segítségével, kijuttatja Amerikába. Gondosan feljegyezte magának a newyorki Hoffmannok címét, összesen 130 ilyen címet írt össze. Most már távozott a követségről és az értékes cimanya birtokában egy levelet fogalmazott meg, amely így kezdődött: Kedves rokon! A levélben pontosan leírta családi származását, sanyaru állapotát általában a középeurópai zsidóság kilátástalan helyzetét.

Ezt a levelet lefordította angolra és 130 példányban sokszorosította. Aztán egy napon valamennyi newyorki Hoffmann megkapta az ismeretlen kaposvári rokon levelét.

Pár hét múlva csakugyan szállingózni kezdtek a válaszok. Összesen 47 Hoffmann válaszolt a levélre. Sajnos, 46 válasz elutasító volt.

De a 47-ik levél meghozta Hoffmann Jakab vágyainak teljesülését.

— Uram, — írta a 47-ik Hoffmann — nem Magyarországról származtam és családomban 300 évre visszamenőleg nem volt egyetlenegy sem, aki Mózes hitű lett volna, tehát nem kétséges, hogy közöttünk semmiféle rokon kapcsolat nem áll fenn. Bizonyára Ön sem gondolta egy pillanatig sem, hogy csakugyan rokonok vagyunk s mivel mindjárt megállapítottam, hogy a hozzám címzett levele egy sokszorosított példány, az a gyanum támadt, hogy Ön ugyanezt a levelet találmomra elküldötte más Hoffmannoknak is. Próbaképpen felhívtam egy newyorki névrokonomat, aki ezt a gyanumat megerősítette. Uram az ön öltete valóban zseniális és nem mindennapi leleményt árult el. Szívből gratulálok. Mint rokon és mint hitsorsos nem tehetek ugyan Önért semmit, de szerencséjére és magam is bádógos és szerelő vagyok. Éppen ilyen leleményes és vállalkozó szellemű társra volna szükségem. Már öregember vagyok, feleségemen kívül nincs senki, aki közel állana hozzám és kire nyugodt szívvel rátestálhatnám vállalkozásomat. Levelemhez csatolva küldök egy kis affidavitot, közjegyző előtt esküvel megerősített nyilatkozatot, amelyben Önért teljes anyagi garanciát vállalok. Együttal küldök Önnek és családjának hajójegyet is. Meg vagyok győződve, hogy Önben kitűnő munkatársat kapok, aki szorgalmas, becsületes munkával meg fogja szolgálni áldozatkésziséget. Már most megígérhetem, hogy ha kiérdemli elismerésem, akkor végrendelitemben Önre fogom hagyni üzletemet. Legalább így cégem neve is változatlan megmaradhat.

Hoffmann Jakab bádógosmester tulajdon örömmel olvasta ezt a levelet, illetve a levél magyar fordítását. Szébb volt ez minden tündérmesénél. Négy hónappal ezelőtt megfelelő formáságok után már el is indult Newyorkba. Mert — meg kell még jegyezni — a newyorki Hoffmann olyan előrelátó volt, hogy még a munkavállalási engedélyt is megszerezte részére.

Ruháit ne féltse,

MERT
megbízható

CZINK-GYÁR

TELEFON • VEGYTISZTÍTÁSA
30-35. • ÉS RUHAFESTÉSE